

โครงการออกแบบสิ่งทอ ด้วยเทคนิคอีโคปริ้นต์
และสภาวะ โชนิเมะ ให้กับร้านเบเวจี้ฟูด โบล

นางสาว นันทพร ศรีพิทักษ์

วิทยาลัยการศึกษานานาชาติ
สถาบันศึกษาระบบบริหารธุรกิจ สาขาวิชาศิลปอุตสาหกรรม
ศูนย์ส่งเสริมศิลปกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2555 - 2556

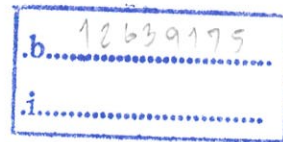
โครงการออกแบบสิ่งทอ ด้วยเทคนิคอีโคปริ้นต์และฮาปะ โหเมะให้กับร้านบิวตี้ฟูล โซล
(Textile design by Eco-Print and Hapa Zome Techniques for Beautiful Soul London)

โดย

นางสาว นันทพร ศรีพิทักษ์

รหัสนักศึกษา 51020171

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน.....
วัน,เดือน,ปี.....

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต

ภาควิชาศิลปอุตสาหกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ปีการศึกษา 2555

ใบอนุมัติผล

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง อนุมัติให้
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต

.....
คณบดี คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

รศ. ดร.อุไรวรรณ ภารดี

ประธานกรรมการ

ผศ. ผ่องศรี รอดโพธิ์ทอง

กรรมการ

อาจารย์ ปาณสาร สุขสงวน

กรรมการ

อาจารย์ นฤดี ภูรัตนรักษ์

กรรมการ

อาจารย์ ศักดิ์จิระ เวียงเก่า

กรรมการ

อาจารย์ จารุพัช อาชวะสมิต

กรรมการและเลขานุการ

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผศ. ผ่องศรี รอดโพธิ์ทอง

หัวข้อวิทยานิพนธ์	โครงการออกแบบสิ่งทอ ด้วยเทคนิคอีโคปริ้นต์และฮาปะ โซเมะ ให้กับร้านบิวตี้ฟูล โซล	
ชื่อ	นางสาว นันทพร ศรีพิทักษ์	รหัสนักศึกษา 51020171
คณะ	สถาปัตยกรรมศาสตร์	ภาควิชา ศิลปอุตสาหกรรม
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผศ. ผ่องศรี รอดโพธิ์ทอง	ปีการศึกษา 2555

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อออกแบบสิ่งทอ ด้วยเทคนิคอีโคปริ้นต์และฮาปะ โซเมะ ให้กับร้านบิวตี้ฟูล โซล โดยได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากพืชให้สีตามธรรมชาติในรูปแบบอื่น นอกเหนือจากการสกัดสีแล้วนำน้ำสีมาย้อมผ้า เพื่อเป็นการเพิ่มทางเลือกให้กับการออกแบบผ้าด้วยสีธรรมชาติและเป็นการลดสารเคมีที่ใช้ในการทำสิ่งทอ ได้แก่เทคนิค อีโค ปริ้นต์ (Eco-print) เป็นการนำส่วนต่างๆของพืชมาผสมกับผ้าแล้วให้ความร้อนโดยวิธีการนึ่ง และเทคนิค ฮาปะ โซเมะ (Hapa zome) เป็นเทคนิคการทำลวดลายบนผ้าโดยใช้ก้อนทูปใบไม้หรือดอกไม้กับผ้า เพื่อให้ได้สีและลวดลายของใบไม้หรือดอกไม้เหล่านั้นๆ ทั้งสองเทคนิคนี้คิดค้นและพัฒนาโดย อินเดีย ฟลินท์ (India Flint) นักออกแบบผ้าชาวออสเตรเลีย โดยใช้ดอกไม้ให้สีของไทย ได้แก่ ดอกดาวกระจาย ดอกดาวเรือง ดอกคำฝอยมาทำเทคนิค ร่วมกับสารช่วยติดสีย้อมได้แก่ สารส้ม จุนสี น้ำสนิม และผ้าที่ใช้คือ ผ้าไหมไทยและผ้าไหมจีน

โครงการออกแบบสิ่งทอ ด้วยเทคนิคอีโคปริ้นต์และฮาปะ โซเมะ ให้กับร้านบิวตี้ฟูล โซล จึงเป็นแนวทางหนึ่งในการนำเสนอทางเลือกใหม่ให้กับกลุ่มผู้บริโภคที่ให้ความสำคัญกับการออกแบบเชิงนิเวศเศรษฐกิจ และเพื่อเพิ่มแนวทางการใช้ประโยชน์จากพืชให้สีตามธรรมชาติในรูปแบบที่ต่างไปจากเดิม

สรุปผลการออกแบบในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้ทำการศึกษาและกำหนดขอบเขตดังต่อไปนี้

- ศึกษาทดลองการทำลวดลายด้วยเทคนิคอีโค ปริ้นต์และฮาปะโซเมะ ด้วยดอกดาวกระจาย ดาวเรือง และดอกคำฝอย บนผ้าไหมไทยและผ้าไหมจีน ร่วมกับสารช่วยติดชนิดต่างๆ ได้แก่ สารส้มความเข้มข้น 25 เปอร์เซ็นต์ จุนสีความเข้มข้น 5 เปอร์เซ็นต์ และน้ำสนิมความเข้มข้น 20 เปอร์เซ็นต์
- ออกแบบลวดลายผ้าและผลิตภัณฑ์ จากเทคนิคอีโค ปริ้นต์ และ ฮาปะโซเมะ รวมทั้งสิ้น 7 ชิ้น ประกอบด้วย

- 2.1 ผ้าผืน 3 หลา จำนวน 2 ผืน
- 2.1.1 ผ้าไหมจีน เทคนิคอีโค ปรี้นต์ด้วยดอกคำฝอยและดอกดาวกระจาย
- 2.1.2 ผ้าไหมไทย เทคนิคฮาปะ โขเมะดอกดาวกระจาย
- 2.2 ผ้าจตุรมุขใหญ่ขนาด 70 x 180 ซม. จำนวน 1 ผืน
- ผ้าไหมจีน เทคนิคอีโค ปรี้นต์ด้วยดอกคำฝอย สเปรย์น้ำสนิมให้ไล่สีแล้ว
ฮาปะ โขเมะด้วยดอกดาวกระจาย
- 2.3 ผ้าพันคอขนาด 90 x 90 ซม. จำนวน 1 ผืน
- ผ้าไหมจีน เทคนิคอีโค ปรี้นต์ดอกคำฝอย และฮาปะ โขเมะดอกดาวกระจาย
ทำสีด้วยสารช่วยติดน้ำสนิม
- 2.4 เสื้อสตรีจำนวน จำนวน 1 ตัว
- ผ้าไหมไทย เทคนิคอีโค ปรี้นต์ด้วยดอกคำฝอยและดอกดาวเรืองทำสีด้วย
สารช่วยติดจุนสี ฮาปะ โขเมะด้วยดอกดาวกระจาย
- 2.5 ชุดเดรสสั้น จำนวน 2 ตัว
- 2.5.1 ผ้าไหมไทย เทคนิคอีโค ปรี้นต์ด้วยดอกคำฝอยและดอกดาวเรือง
ฮาปะ โขเมะด้วยดอกดาวกระจาย ทำสีด้วยสารช่วยติดน้ำสนิม
- 2.5.2 ผ้าไหมจีน เทคนิคอีโค ปรี้นต์ด้วยดอกคำฝอยและดอกดาวกระจาย

กิตติกรรมประกาศ

ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ข้าพเจ้ามีความตั้งใจและพยายามจนทำงานสำเร็จได้ด้วยดี ต้องขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ ที่นี้

คุณยายและคุณแม่ ที่เลี้ยงดูอบรมมาตลอดกว่ายี่สิบปี คอยถามไถ่ด้วยความเป็นห่วงเสมอ แม้จะไม่เข้าใจว่าจริงๆแล้วข้าพเจ้าเรียนอะไรอยู่

ป้านท์ ลุงเฮน ป้าแคทและน้ำซัว ที่สนับสนุนทุนการศึกษาและเงินค่าใช้จ่าย ตลอดการเรียน 5 ปี ในคณะแห่งนี้

อาจารย์ผ่องศรี รอดโพธิ์ทอง อาจารย์ที่ปรึกษาที่น่ารัก คอยให้คำปรึกษาแนะนำและกระตุ้นเตือนให้ข้าพเจ้าทำงานตลอด ทำให้ข้าพเจ้าไม่ต้องอดนอนในการทำงานเลย

อาจารย์ปณาสาร สุขสงวน ที่ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการทำภาพในหนังสือและยังกรุณาช่วยหาภาพในการตัดต่อให้

อาจารย์ ดร.อุไรวรรณ ปิติมณียากุล อาจารย์จรรุพัช อาชวาระสมิต อาจารย์ช้างและอาจารย์หนูย ที่สอนให้เข้าใจถึงการออกแบบสิ่งทอ รวมถึงให้คำแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์

อาจารย์ในคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สาขาศิลปะอุตสาหกรรมทุกท่าน ที่ให้ความรู้แก่ข้าพเจ้ามาตลอด 5 ปี

คุณอร ห่องเสี้ออร์ ที่ตัดชุดทำต้นแบบออกมาสวยงาม และทำงานรวดเร็วตามกำหนดการทุกครั้ง ทำให้กำหนดเวลาของงานไม่มีปัญหาเลย

เบส ณฐิยา เพื่อนรักที่ไปไหนไปกันตลอดเวลา เบสให้คำแนะนำและความช่วยเหลืออย่างดี มาโดยตลอด ขอขอบคุณสำหรับความเป็นเพื่อนที่ดีที่มีให้กันมา โดยตลอด

พี่นุช พี่รหัสที่คอยถามว่าเป็นยังไงบ้าง ให้คำแนะนำช่วงหาหัวข้อ และช่วยถ่ายรูปเนื้อหาในหนังสือที่ใช้ประกอบวิทยานิพนธ์ส่งให้จากมหาวิทยาลัยที่อังกฤษเลยทีเดียว

เพื่อนๆและน้องๆ กุ้งและกบ เพื่อนสนิทสุดที่รัก พี่นุช หลิง บิน ปาร์ค พัดเตอร์ คาลัด ไอ้ต คอย เจ้า อาย เบล แพท หนึ่ง น้องบิวที่ช่วยถ่ายรูปให้ น้องรหัส น้องบรีส น้องเบส น้องตาล พี่บอย และเพื่อนๆอีกหลายคนที่อาจกล่าวถึงได้ไม่หมด สำหรับความช่วยเหลือและกำลังใจ

สารบัญ

หน้า

ใบอนุมัติผล	
บทคัดย่อ	
กิตติกรรมประกาศ	
สารบัญ	I
สารบัญตารางประกอบ	IV
สารบัญภาพประกอบ	V
บทที่ 1	
บทนำ	
ความเป็นมา	1
ความสำคัญของวิทยานิพนธ์	3
ปัญหาและแนวทางแก้ไข	3
ความเป็นไปได้ของโครงการ	4
ขอบเขตของโครงการ	4
แนวทางในการศึกษาวิจัย	4
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2	
การค้นคว้า วิเคราะห์ และสรุปผลข้อมูล	6
2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับเทคนิคอีโค ปริ้นต์และฮาปะ โซเมะ	7
2.1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับเทคนิคอีโค ปริ้นต์	7
2.1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับเทคนิคฮาปะ โซเมะ	13
2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับดอกไม้ที่ใช้ในการออกแบบ	16
2.2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับดอกดาวกระจาย	16
2.2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับดอกดาวเรือง	18
2.2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับดอกคำฝอย	20
2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับสารช่วยติดชนิดต่างๆ	22

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.3.1 สารช่วยติดเคมี	22
2.3.2 สารช่วยติดธรรมชาติ	23
2.3.3 การใช้สารช่วยติด	24
2.3.4 สูตรสารช่วยติด	24
2.4 ข้อมูลเกี่ยวกับร้านบิวตี้ฟูล โชล	30
2.4.1 ประวัติทั่วไปของร้านบิวตี้ฟูล โชล	30
2.4.2 เครื่องหมายการค้า	32
2.4.3 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ก่อตั้งและดีไซน์เนอร์ของบิวตี้ฟูล โชล	32
2.4.4 ข้อมูลเกี่ยวกับการผลิตสินค้าของบิวตี้ฟูล โชล	33
2.4.5 ข้อมูลเกี่ยวกับการออกแบบสินค้า	33
2.4.6 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ของบิวตี้ฟูล โชล	33
2.4.7 กลุ่มเป้าหมาย	35
2.5 ข้อมูลเกี่ยวกับผ้าที่ใช้ในการออกแบบ	35
2.5.1 ผ้าไหม	35
2.6 ข้อมูลเกี่ยวกับการออกแบบลวดลายผ้า	40
2.6.1 การจัดแบ่งลวดลาย	40
2.6.2 การออกแบบลวดลาย	41
2.6.3 ระบบการจัดวางลวดลาย	41
2.6.4 การออกแบบลายแบบมีขอบจำกัด	43
2.6.5 การออกแบบลายริมและลายแถบ	44
2.6.6 จิตวิทยากับลวดลาย	44
2.6.7 ลายเฉพาะแห่งและการวางลาย	45
บทที่ 3	
การพัฒนารูปแบบ	47
3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปแนวทางการออกแบบ	48
3.2 การออกแบบลวดลายด้วยการทดลองเพื่อเก็บข้อมูล	49
3.3 การพัฒนาและออกแบบลวดลาย	50

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4	
การนำเสนอผลงานออกแบบ	58
4.1 ภาพถ่ายและรายละเอียดผลิตภัณฑ์	58
4.2 การประเมินราคาต้นทุน	61
4.2.1 ผ้าหลาผ้าไหมไทย	61
4.2.2 ผ้าหลาผ้าไหมจีน	62
4.2.3 ผ้าพันคอขนาด 90 x 90 เซนติเมตร	62
4.2.4 ผ้าคลุมไหล่ขนาด 180 x 70 เซนติเมตร	63
4.2.5 เสื้อสตรี	63
4.2.6 ชุดเครื่องสั้้นผ้าไหมไทย	64
4.2.7 ชุดเครื่องสั้้นผ้าไหมจีน	64
บทที่ 5	
สรุปผลการออกแบบและข้อเสนอแนะ	65
5.1 สรุปผลการออกแบบ	65
5.2 ข้อเสนอแนะของนักศึกษา	66
5.3 ข้อเสนอแนะของอาจารย์	66
บรรณานุกรม	67
ประวัติการศึกษา	68

สารบัญตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
2.1 ตัวอย่างสีที่ได้จากการทำเทคนิคอีโค ปรีนต์ จากการทดลองของเวนต์ เฟลเบิร์ต	10
2.2 ตารางตัวอย่างสีที่ได้จากการทำเทคนิคอีโค ปรีนต์ จากการทดลองของผู้ศึกษา	13
2.3 ตารางตัวอย่างสีที่ได้จากการทำเทคนิคอีโค ปรีนต์ บนผ้าไหมไทย	27
2.4 ตารางตัวอย่างสีที่ได้จากการทำเทคนิคอีโค ปรีนต์ บนผ้าไหมจีน	28
4.1 แสดงราคาต้นทุนของผ้าหลาผ้าไหมไทย	60
4.2 แสดงราคาต้นทุนของผ้าหลาผ้าไหมจีน	61
4.3 ตารางแสดงต้นทุนของผ้าพันคอขนาด 90 x 90 เซนติเมตร	61
4.4 ตารางแสดงต้นทุนของผ้าคลุมไหล่ขนาด 180 x 70 เซนติเมตร	62
4.5 แสดงราคาต้นทุนของเสื้อสตรี	62
4.6 แสดงราคาต้นทุนของชุดเครสส์ผ้าไหมไทย	63
4.7 แสดงราคาต้นทุนของชุดเครสส์ผ้าไหมจีน	63

สารบัญภาพประกอบ

ภาพที่	หน้า
1.1 ตัวอย่างงาน Eco – print ของเวนต์ี้ เฟลเบิร์ต	1
1.2 ดอกดาวกระจาย	2
1.3 ตัวอย่างงานออกแบบของร้านบิวตี้ฟูล โซล	2
2.1 ไซล์ทเวียน	7
2.2 ผลงานอีโค ปริ้นต์ โดยอินเดีย พลันท์	7
2.3 การทำเทคนิคอีโค ปริ้นต์ ด้วยเปลือกหัวหอมจากหนังสือ Eco Colour	9
2.4 การทำเทคนิคอีโค ปริ้นต์ของเวนต์ี้เฟลเบิร์ต	9
2.5 ผ้าพันคอผ้าไหมจากการทำเทคนิคอีโค ปริ้นต์โดยเวนต์ี้เฟลด์เบิร์ต	10
2.6 ผ้าทำด้วยเทคนิคอีโค ปริ้นต์ โดย Arlee Barr	11
2.7 การต้มทำความสะอาดผ้า	11
2.8 การแช่ผ้าไว้ในสารช่วยติด	12
2.9 การพันผ้าโดยใช้ท่อ PVC เป็นแกน	12
2.10 การมัดผ้าด้วยเชือกฟาง	13
2.11 ตัวอย่างผลงานฮาปะ โชมะ โดย เฟนนี	14
2.12 การทำเทคนิคฮาปะ โชมะ	15
2.13 ดอกดาวกระจาย	16
2.14 ดอกดาวเรือง	18
2.15 ดอกคำฝอย	20
2.16 ดอกคำฝอยแห้ง	20
2.17 การทำสารช่วยติดต่างชนิดกันลงบนผ้าไหมไทยที่ทำเทคนิคฮาปะ โชมะด้วย ดอกดาวกระจาย	28
2.18 การทำสารช่วยติดต่างชนิดกันลงบนผ้าไหมจีนที่ทำเทคนิคฮาปะ โชมะด้วย ดอกดาวกระจาย	29
2.19 เว็บไซต์ของบิวตี้ฟูล โซล	30
2.20 เว็บไซต์ขายสินค้าของบิวตี้ฟูล โซล	31
2.21 เครื่องหมายการค้าของบิวตี้ฟูล โซล	32
2.22 นิโคลา วู้คส์ ผู้ก่อตั้งและดีไซเนอร์ของบิวตี้ฟูล โซล	32

สารบัญภาพประกอบ(ต่อ)

ภาพที่	หน้า
2.23 คอลเลกชั่น บิวตี้ฟูล โซ ลอนคอน ถูโบไม้ผลิ – ถูร้อน ปีค.ศ.2012	34
2.24 คอลเลกชั่น บิวตี้ฟูล โซ ลอนคอน ถูโบไม้ร่วง – ถูหนาว ปีค.ศ.2012	34
2.25 คอลเลกชั่น บิวตี้ฟูล โซ ลอนคอน ถูโบไม้ผลิ – ถูร้อน ปีค.ศ.2013	35
2.26 แสดงลักษณะการต่อลายแบบ Block	41
2.27 แสดงลักษณะการต่อลายแบบ Brick	42
2.28 แสดงลักษณะการต่อลายแบบ Half – drop	42
2.29 แสดงการต่อลายแบบ Diamond	42
2.30 แสดงการต่อลายแบบ Ogee	43
3.1 ภาพสีและแรงบันดาลใจในการออกแบบ	48
3.2 ภาพรูปแบบและสไตล์ที่ใช้นำมาออกแบบ	49
3.3 ภาพผ้าที่ทดลองทำเทคนิคอีโค ปริ้นต์ เพื่อเก็บข้อมูล	49
3.4 ภาพการออกแบบลวดลายสำหรับผ้าไหมจีน	50
3.5 ภาพการพัฒนาลวดลายสำหรับเดรสสั้นผ้าไหมจีน	51
3.6 ภาพสรุปการออกแบบเดรสสั้นผ้าไหมจีน	52
3.7 ภาพการพัฒนาแบบลวดลายสำหรับผ้าไหมไทย	52
3.8 ภาพการพัฒนาลวดลายสำหรับเดรสสั้นผ้าไหมไทย	53
3.9 ภาพสรุปการออกแบบเดรสสั้นผ้าไหมไทย	54
3.10 ภาพการพัฒนาแบบลวดลายสำหรับเสื้อสตรี	55
3.11 ภาพสรุปการออกแบบลวดลายสำหรับเสื้อสตรี	56
3.12 ภาพการพัฒนาแบบลวดลายสำหรับผ้าพันคอขนาด 90 x 90 ซม.	56
3.13 ภาพการพัฒนาลวดลายสำหรับผ้าพันคอขนาด 90 x 120 ซม.	57
4.1 ภาพผ้าหลาผ้าไหมไทย	58
4.2 ภาพผ้าหลาผ้าไหมจีน	58
4.3 ภาพแสดงผ้าพันคอขนาด 90 x 90 เซนติเมตร	59
4.4 ภาพแสดงผ้าพันคอขนาด 70 x 180 เซนติเมตร	59
4.5 ภาพแสดงเสื้อสตรีขณะสวมใส่และรายละเอียด	60
4.6 ภาพแสดงเสื้อสตรีขณะสวมใส่และรายละเอียด	60
4.7 ภาพแสดงเสื้อชุดกระโปรงสั้นสตรีผ้าไหมจีนขณะสวมใส่และรายละเอียด	61

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ

การย้อมผ้าด้วยสีธรรมชาติ เป็นภูมิปัญญาที่อยู่คู่กับมนุษย์มาเป็นเวลานาน มนุษย์ใช้ส่วนต่างๆของพืชมาสกัดเป็นสีย้อม เพื่อนำไปย้อมผ้าฝ้าย เส้นด้าย หรือนำมาใช้ร่วมกับเทคนิคการมัดย้อมเพื่อให้เกิดเป็นลวดลายที่มีความน่าสนใจมากขึ้น แต่นอกจากการย้อมผ้าด้วยสีธรรมชาติแล้ว ยังมีเทคนิคในการทำสีเส้นและลวดลายจากธรรมชาติด้วยวิธีอื่นๆที่น่าสนใจ ได้แก่เทคนิค อีโค ปริ้นต์ (Eco-print) และเทคนิค ฮาปะ โซเมะ (Hapa zome) ซึ่งคิดค้นและพัฒนาโดย อินเดีย ฟลินท์ (India Flint) นักออกแบบผ้าชาวออสเตรเลีย

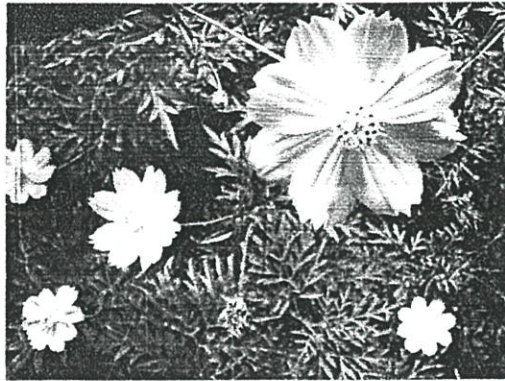
อีโค ปริ้นต์ เป็นเทคนิคการทำลวดลายบนพื้นผ้าจากส่วนต่างๆ ของพืช เช่น ใบไม้ ดอกไม้ เป็นต้น นำมามัดรวมกับผ้าที่ทำการแช่สารช่วยติด แล้วนำไปให้ความร้อนด้วยวิธีการหนึ่ง ซึ่งนอกจากจะได้สีเส้นจากพืชที่นำมาให้ความร้อนแล้ว ยังปรากฏเป็นรูปร่างของพืชต่างๆ เกิดเป็นลวดลายที่มีความสวยงาม แปลกใหม่และน่าสนใจ นอกจากนี้ การใช้สารช่วยติดต่างชนิดกัน ทำให้สีที่ออกมามีความแตกต่างกันด้วย

ภาพที่ 1.1 ตัวอย่างงาน Eco – print ของเวนดี้ เฟลเบิร์ต

ที่มา <http://wendyfe.wordpress.com/>

ส่วน ฮาปะ โซเมะ เป็นเทคนิคการทำลวดลายบนผ้าโดยใช้ก้อนหุบใบไม้หรือดอกไม้กับผ้า เพื่อให้ได้สีและลวดลายของใบไม้หรือดอกไม้ชิ้นๆ ซึ่งแตกต่างกับเทคนิคอีโค ปริ้นต์ ตรงที่ลวดลายที่ได้จะมีความคมชัดกว่า และสามารถจัดวางให้เกิดลวดลายได้ตามต้องการ โดยพืชที่มีใบหรือกลีบบาง มีน้ำน้อยจะทำให้ลวดลายที่คมชัดกว่าพืชที่มีน้ำมาก นอกจากนี้เนื้อผ้าที่นำมาทำเทคนิคนี้ก็มีผลต่อลวดลายที่เกิดขึ้นด้วย ดอกไม้ที่เหมาะสมกับการนำมาทำเทคนิคนี้ เช่น ดอกดาวกระจาย ดอกกุณนายตั้นสาย เป็นต้น

ภาพที่ 1.2 ดอกดาวกระจาย

ที่มา <http://www.bloggang.com/viewblog.php?id=mygarden&date=16-02-2009&group=5&gblog=1>

ลวดลายที่เกิดจากเทคนิคทั้งสองนี้ เป็นลวดลายที่ใช้พื้นฐานจากธรรมชาติ เป็นการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอีกทางหนึ่งเพราะไม่ได้ใช้สารเคมีอันตรายในการทำเทคนิค โดยเฉพาะในปัจจุบันผู้คนหันมาให้ความสนใจกับการออกแบบเชิงนิเวศเศรษฐกิจ (EcoDesign) ลดการใช้วัสดุที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม แสดงให้เห็นถึงความใส่ใจธรรมชาติ

บิวตี้ฟูล โซล (Beautiful Soul) เป็นร้านออกแบบเสื้อรวมไปถึงลวดลายผ้า ของประเทศอังกฤษ ที่ให้ความใส่ใจกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและความยั่งยืน โดยใช้ผ้าที่ผลิตในท้องถิ่น ผ้าที่เหลือจากการตัดเสื้อก็นำมาทำเป็นส่วนประดับของเสื้อ พยายามให้เหลือของเสียในการผลิตเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ภาพที่ 1.3 ตัวอย่างงานออกแบบของร้านบิวตี้ฟูล โซล

ที่มา <http://www.beautiful-soul.co.uk>

จากแนวทางการออกแบบของร้านบิวตี้ฟูล โซล ผู้ศึกษาเห็นว่ามีความเหมาะสมกับเทคนิค อีโค ปรีนซ์ และฮาปะ โซเมะ คือต้องการรักษาสิ่งแวดล้อม จึงจัดทำโครงการออกแบบสิ่งทอ ด้วยการนำดอกไม้ให้สีชนิดต่างๆมาทำเทคนิคอีโคปรีนซ์และฮาปะ โซเมะ ให้กับร้านบิวตี้ฟูล โซล โดย ผสานกับเทคนิคอื่นๆ เพื่อให้ลวดลายมีมิติและน่าสนใจมากขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

- 1.2.1 เพื่อออกแบบสิ่งทอด้วยเทคนิคอีโคปรีนซ์และฮาปะ โซเมะให้กับร้านบิวตี้ฟูล โซล
- 1.2.2 เพื่อศึกษาทดลองการทำลวดลายด้วยเทคนิคอีโค ปรีนซ์และฮาปะ โซเมะ ด้วยดอกไม้ให้สี ชนิดต่างๆ
- 1.2.3 เพื่อเพิ่มทางเลือกในการออกแบบผ้าด้วยสีจากธรรมชาติ เป็นการลดการใช้วัสดุที่ ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

1.3 ปัญหาและแนวทางแก้ไข

ปัญหา	แนวทางแก้ไข
1. สิ่งทอที่เป็นลายดอกไม้ในปัจจุบัน เป็น ลวดลายที่เกิดจากการพิมพ์ดิจิทัล การ วาด หรือการสกรีน ยังไม่มีความแปลก ใหม่ และกระบวนการผลิตมีผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อม	1. สร้างความแตกต่างด้วยการนำเทคนิคอี โค ปรีนซ์และฮาปะ โซเมะมาใช้ในการ ทำลวดลาย นอกจากจะได้ลวดลาย ดอกไม้ต่างๆและสีที่ผสมกันของพืชที่ นำมาทำเทคนิคแล้ว ยังมีลายดอกไม้ที่ ชัดเจนจากดอกไม้จริง และยังเป็น การลดสารเคมีที่ใช้ในการทำสิ่งทอด้วย ซึ่ง ตรงกับแนวคิดของร้านบิวตี้ฟูล โซล
2. การทำเทคนิคฮาปะ โซเมะและอีโค ปรีนซ์ จะสีจากดอกไม้เพียงสีเขียวและ สีไม่มีความคงทนต่อการใช้งาน	2. ย้อมทับลายผ้าที่ได้จากเทคนิคฮาปะ โซเมะ และอีโคปรีนซ์ ด้วยสารช่วยติด ชนิดต่างๆ เพื่อให้ได้สีสันทึ่หลากหลาย และมีความคงทนต่อการใช้งานดีขึ้น

1.4 ความเป็นไปได้ของโครงการ

1.4.1 ด้านการออกแบบ

โครงการออกแบบสิ่งทอจากดอกดาวกระจาย ด้วยเทคนิคอีโคปริ้นต์และฮาปะ โซเมะ เป็นการนำวัสดุจากธรรมชาติในรูปแบบที่แตกต่างออกไปจากเดิมคือ การสกัดสีและนำมาย้อมผ้า เป็นการเพิ่มทางเลือกใหม่ ในการออกแบบสิ่งทอ

1.4.2 ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

การออกแบบสิ่งทอจากดอกดาวกระจาย ด้วยเทคนิคอีโคปริ้นต์และฮาปะ โซเมะ เป็นการออกแบบเชิงนิเวศเศรษฐกิจ (Eco Design) ลดการใช้วัสดุที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ไม่ใช้สารเคมีอันตรายในการผลิต

1.5 ขอบเขตของโครงการ

1.5.1 ออกแบบสิ่งทอจากดอกดาวกระจาย ด้วยเทคนิคอีโคปริ้นต์และฮาปะ โซเมะ โดยไม่ใช้สารเคมีช่วยติดที่เป็นอันตรายเพื่อตอบสนองการออกแบบเชิงนิเวศเศรษฐกิจ

1.5.2 ทำการออกแบบรวมทั้งสิ้น ดังต่อไปนี้

1. ผ้าผืน 3 หลา	จำนวน 2 ผืน
2. ผ้าคลุมไหล่ขนาด 70 x 180 ซม.	จำนวน 1 ผืน
3. ผ้าพันคอขนาด 90 x 90 ซม.	จำนวน 1 ผืน
4. เสื้อสตรีจำนวน	จำนวน 1 ตัว
5. ชุดเดรสสั้น	จำนวน 2 ตัว

1.5.3 ออกแบบสิ่งทอโดยมีกลุ่มเป้าหมายดังนี้

ผู้หญิงวัยทำงานอายุระหว่าง 25-35 ปี อยู่ในสังคมเมือง รายได้มีกำลังซื้อสูง มีรูปแบบการดำเนินชีวิตที่อิสระ รักธรรมชาติ รักศิลปะ มีความสนใจในงานออกแบบเฉพาะตัว สร้างสรรค์ มีความต้องการที่จะแตกต่าง แต่ไม่เรียกร้องความสนใจ ชอบเสื้อผ้าที่สามารถใส่ได้ในทุกยุคทุกสมัย ไม่ตามเทรน ให้ความสำคัญต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

1.6 แนวทางการศึกษาวิจัย

1.6.1 ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล

1.6.1.1 ศึกษาเทคนิคอีโค ปริ้นต์ และฮาปะ โซเมะ ความเป็นมา ผลงานของศิลปินท่านอื่นๆ และขั้นตอนในการผลิต

1.6.1.2 ศึกษาเกี่ยวกับดอกไม้ที่ใช้ในการออกแบบ

- ดอกดาวกระจาย

- ดอกดาวเรือง

- ดอกคำฝอย

1.6.1.3 ศึกษาเกี่ยวกับสารช่วยติด และทดลองทำเทคนิคอีโค ปรีนต์ และฮาปะ โหเมะร่วมกับสารช่วยติดต่างๆดังนี้

- สารสีส้ม

- จุนสี

- น้ำสนิม

- เบกกิ้งโซดา

1.6.1.4 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับ ร้านบิวตี้ฟูล โชล

- ประวัติของร้าน

- ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มผู้บริโภค

- ตัวอย่างผลิตภัณฑ์

1.6.1.5 แนวโน้มในการออกแบบ

1.6.1.6 ศึกษาเกี่ยวกับชนิดของผ้าที่ใช้ในการออกแบบ

1.6.1.7 ศึกษาเกี่ยวกับวิธีการออกแบบลวดลายผ้า

1.6.2 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ และกำหนดแนวความคิด แนวทางในการออกแบบ

1.6.3 ออกแบบและพัฒนารูปแบบ

1.6.3.1 ลงมือออกแบบสิ่งทอ ตามข้อมูลที่ได้ศึกษา

1.6.3.2 ศึกษา ทดลอง วิเคราะห์

1.6.3.3 เลือกแนวทางที่เหมาะสมเพื่อนำไปพัฒนาให้เป็นไปตามแนวทางที่ตั้งไว้

1.7 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 สิ่งทอที่ออกแบบลวดลายด้วยดอกไม้ให้สีชนิดต่างๆ ให้กับร้านบิวตี้ฟูล โชล

1.7.2 สิ่งทอที่มีลวดลายและรูปแบบใหม่ๆที่แตกต่างไปจากเดิม โดยการนำเทคนิคอีโค ปรีนต์ และฮาปะ โหเมะ มาประยุกต์ใช้ร่วมกัน

1.7.3 เกิดทางเลือกใหม่ในการลดการใช้สารเคมีในการผลิตสิ่งทอ เพื่อช่วยรักษาสิ่งแวดล้อม

บทที่ 2

การค้นคว้า วิเคราะห์ และสรุปผลข้อมูล

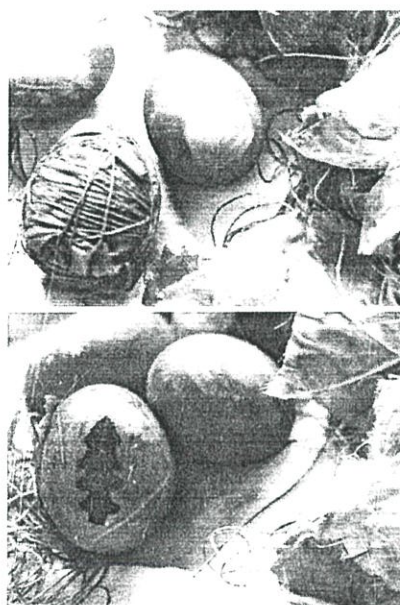
ในการทำวิทยานิพนธ์หัวข้อ โครงการออกแบบสิ่งทอ ด้วยเทคนิคอีโคปริ้นต์และ ฮาปะ โซเมะ ให้กับร้านบิวตี้ฟูล โชล นั้น ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาข้อมูลเพื่อนำไปเป็นแนวทางในการออกแบบดังนี้

- 2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับการทำเทคนิคอีโคปริ้นต์ และฮาปะ โซเมะ
- 2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับดอกไม้ที่ใช้ในการออกแบบได้แก่ ดอกดาวกระจาย ดอกดาวเรือง และดอกคำฝอย
- 2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับสารช่วยติด ชนิดต่างๆ
- 2.4 ข้อมูลเกี่ยวกับร้านบิวตี้ฟูล โชล
- 2.5 ข้อมูลเกี่ยวกับชนิดของผ้าที่ใช้ในการออกแบบ
- 2.6 ข้อมูลเกี่ยวกับการออกแบบลวดลายของผ้า

2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับเทคนิคอีโค ปรีนต์ และฮาปะ โซเมะ

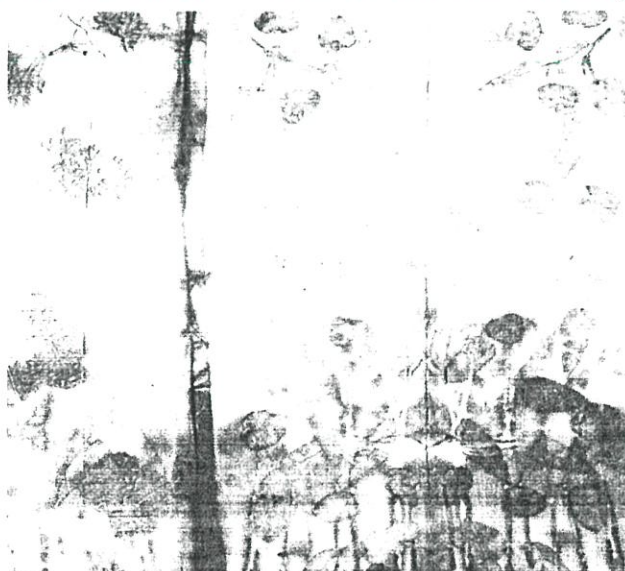
2.1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับเทคนิคอีโค ปรีนต์ (Eco – print)

อีโค ปรีนต์ คือเทคนิคการทำลวดลายจากพืชแบบหนึ่ง เป็นการพิมพ์สีและลวดลายจากพืชลงบนผ้าโดยตรง ซึ่งพัฒนาโดย อินเดีย ฟลินท์ (India Flint) ซึ่งได้แรงบันดาลใจมาจากย้อมสีเปลือกไข่อีสเตอร์ด้วยเปลือกหัวหอม ที่เรียกว่า ไชล์ทเวียน (Latvian egg)

ภาพที่ 2.1 ไชล์ทเวียน

ที่มา <http://www.aleksandra.com.au/2012/04/lieldienu-olas-meaning-easter-eggs/>

ภาพที่ 2.2 ผลงานอีโค ปรีนต์ โดยอินเดีย ฟลินท์

ที่มา <http://www.indiaflint.com>

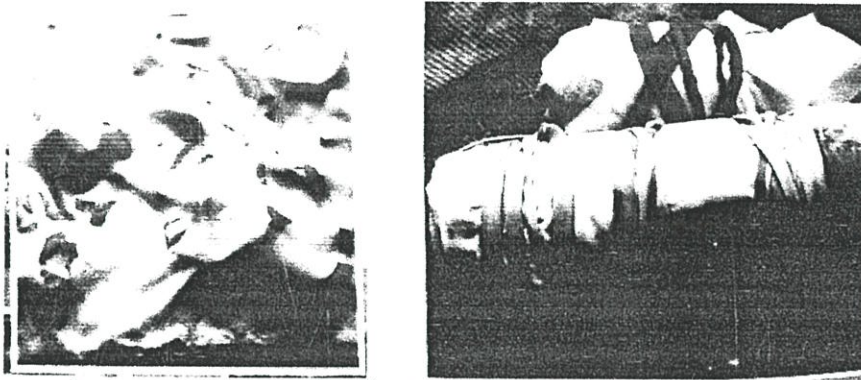
วิธีการทำเทคนิคอีโค ปรีนซ์ คือการส่วนต่างๆของพืช เช่น ใบ ดอก หรือเปลือก มาห่อด้วยผ้าแล้วทิ้งไว้เป็นเวลาอย่างน้อย 1 สัปดาห์หรือนำไปนึ่งให้ความร้อน ทำให้ได้ลวดลายและสีสันทของพืชติดลงบนผ้า สามารถทำได้กับผ้าใยธรรมชาติทั่วไป ได้ผลดีในผ้าไหม ลวดลายที่ได้นั้นจะเป็นลวดลายที่ไม่สามารถควบคุมได้ อาจมีการทับกันของลาย การซึมหากันของสี ขึ้นอยู่กับว่าพืชที่นำมาใช้มีปริมาณสีมากน้อยแค่ไหน ก่อนทำเทคนิค อาจนำพืชมาทับด้วยหนังสือหนาๆเพื่อให้ความชื้นออกไปบ้างบางส่วนแต่ยังคงรูปใบอยู่ จะทำให้คิดสีดีกว่าพืชที่เด็ดมาใหม่ๆ

สำหรับการใช้สารช่วยติดในการช่วยให้ติดสีนั้น สามารถทำได้ทั้งก่อนและหลังจากการทำเทคนิค เราสามารถทำให้ผ้ามีสีสันทที่หลากหลายมากขึ้น โดยการใช้สารช่วยติดที่แตกต่างกัน อาจใช้วิธีการป้ายหรือมัดข้อมสารช่วยติด เพื่อให้จุดที่ไม่โดนสารช่วยติดมีสีสันทที่แตกต่างกัน โดยทำได้ทั้งก่อนข้อมและหลังข้อม

ในการทำเทคนิคนี้ มีสิ่งที่จะต้องให้ความสำคัญคือ ถ้าต้องการลวดลายของพืชที่คมชัด เห็นเป็นรูปร่างของใบ หรือดอก ต้องพันผ้ากับพืชให้แน่นทางที่ติดควรมีแกนกลางสำหรับม้วน ความชื้นที่พอเหมาะก็เป็นสิ่งสำคัญ ถ้าชื้นมากเกินไปลายจะเลือน แต่ถ้าความชื้นน้อยไปลายก็จะติดไม่ดี

2.1.1.1 ขั้นตอนการทำเทคนิคอีโค ปรีนซ์ด้วยเปลือกหัวหอมใหญ่ จากหนังสืออีโค กัลเลอร์ (Eco color) ของอินเดียร์ ฟลินท์

- 1.) สะสมเปลือกหัวหอมให้ได้จำนวนหนึ่ง สามารถใช้ได้ทั้งสีน้ำตาลและสีแดง ผ้าที่ใช้เป็นผ้าไหม
- 2.) วางเปลือกหัวหอมให้กระจายทั่วผ้า สเปรย์ผ้าด้วยน้ำส้มสายชูให้ทั่ว แล้วม้วนผ้าที่มีเปลือกหัวหอมอยู่ข้างในให้แน่น
- 3.) รัดม้วนผ้าให้แน่นด้วยเชือกหรือยางรัด สเปรย์น้ำส้มสายชูข้างนอกด้วยเช่นกัน ใส่ไว้ในถุงพลาสติก หรือในขวดโหลเป็นเวลาอย่างน้อย 1 สัปดาห์ถึง 1 เดือน หรือใช้วิธีให้ความร้อนโดยการนึ่งเป็นเวลา 30 นาที
- 4.) แกะเชือกที่มัดออก แล้วเอาเปลือกหอมออก
- 5.) ทิ้งให้แห้ง รีดด้วยเตารีด ทิ้งไว้ 1 วันก่อนทำการซักล้างทำความสะอาด

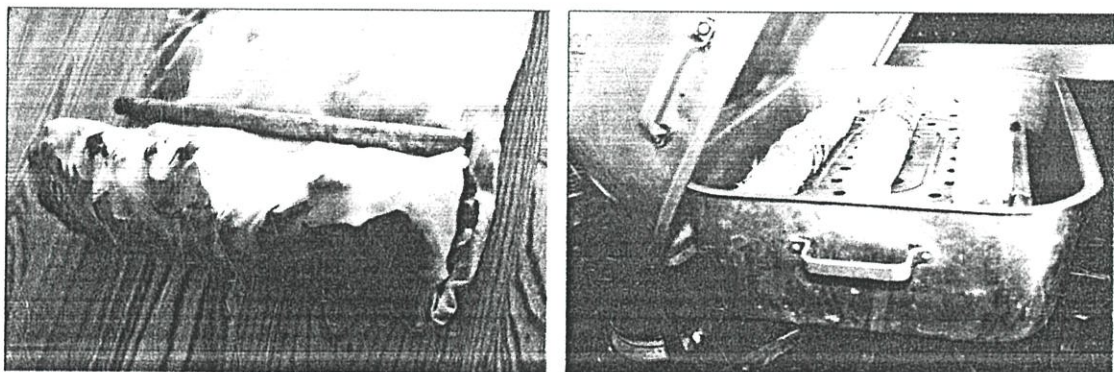
ภาพที่ 2.3 การทำเทคนิคอียโค ปริ้นต์ ด้วยเปลือกหัวหอมจากหนังสือ Eco Colour

ที่มา : Eco Colour (India Flint, 2551)

นอกจากนี้มีศิลปินอีกหลายท่านที่สนใจในเทคนิคนี้และได้นำไปศึกษาและพัฒนา ขั้นตอนการทำเทคนิค เพื่อให้มีความง่ายขึ้น และคิดสีดีขึ้น ตัวอย่างเช่น เวนดี้ เฟลเบิร์ก ได้ให้สัมภาษณ์ใน <http://handeyemagazine.com> ไว้ดังนี้

ขั้นตอนการทำเทคนิคอียโค ปริ้นต์ บนผ้าลินิน โดยเวนดี้ เฟลเบิร์ก

- 1.) ล้างผ้าในน้ำร้อนผสมสาร Synthrapol ซึ่งเป็นสารที่ใช้เตรียมผ้าก่อนย้อม หรือใช้ผงซักฟอกแทน
- 2.) แช่ผ้าไว้ในสารละลายอลูมิเนียมความเข้มข้น 25 เปอร์เซ็นต์ของน้ำหนักผ้า เป็นเวลา 24 ชั่วโมง
- 3.) ล้างผ้า บิดหมาด วางไปไม้หรือดอกไม้ที่นำมาเทคนิคอียโคปริ้นต์ลงไป
- 4.) ม้วนผ้าโดยใช้ท่อทองแดง หรือกิ่งไม้ มัดให้แน่นด้วยเชือก
- 5.) นำไปนึ่งเป็นเวลา 1 ชั่วโมง หรือจนกว่าจะเห็นว่าสีติดผ้า
- 6.) แกะผ้าออกแล้วนำไปล้างทำความสะอาด

ภาพที่ 2.4 การทำเทคนิคอียโค ปริ้นต์ของเวนดี้เฟลเบิร์ก

ที่มา <http://handeyemagazine.com/alchemyist>

ตารางที่ 2.1 ตัวอย่างสีที่ได้จากการทำเทคนิคอียโค ปริ้นต์ จากการทดลองของเวนดี้ เฟลด์เบิร์ก

พืช	สีที่ได้
เปลือกและใบของต้นแอปเปิ้ล	เหลือง
ต้นแบล็กเบอร์รี่	เขียวมะกอก
กะหล่ำปลีสีม่วง	น้ำเงินและม่วง ให้สีแดงม่วงเมื่อใช้น้ำส้มสายชู เป็นสารช่วยติด
ใบแคโรท	เขียว
เปลือกต้นเชอร์รี่	น้ำตาล
ใบโอบ็อก	น้ำตาล
ใบชาดำแห้ง	น้ำตาล ดำ
ดอกดาวเรือง	เหลือง ส้ม สีส้ม
เปลือกหัวหอมใหญ่และหัวหอมใหญ่สีแดง	น้ำตาล ส้ม เหลือง ม่วง แดง
ผลวอลนัท	น้ำตาล
ใบแปะก๊วย	เหลือง
ใบเมเปิ้ล	แดง น้ำตาล ฟ้ำ เขียว เหลือง
ดอกแพนซีสีน้ำเงิน	น้ำเงิน
ใบมะเดื่อ	เขียว
ใบโหระพาม่วง	ม่วงน้ำเงิน

2.1.1.2 ตัวอย่างผลงานอียโค ปริ้นต์ของศิลปินท่านอื่นๆ

ภาพที่ 2.5 ผ้าพันคอผ้าไหมจากการทำเทคนิคอียโค ปริ้นต์โดยเวนดี้ เฟลด์เบิร์ก

ที่มา <http://wendyfe.files.wordpress.com>

ภาพที่ 2.6 ผ้าทำด้วยเทคนิคอีโค ปรีนต์ โดย Arlee Barr

ที่มา <https://www.facebook.com/pages/FybreSpacearlee-barr/115305818532360>

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับเทคนิคอีโค ปรีนต์ จากศิลปินท่านต่างๆ ผู้ศึกษาได้นำมาปรับปรุงเพื่อให้ได้ขั้นตอนที่เหมาะสมดังนี้

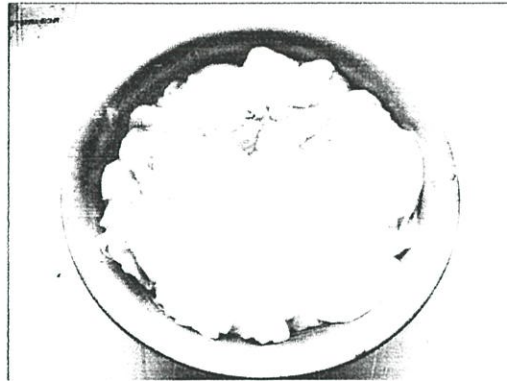
2.1.1.3 ขั้นตอนการทำเทคนิคอีโค ปรีนต์ ที่ใช้ในโครงการออกแบบสิ่งทอ ด้วยเทคนิคอีโคปรีนต์และฮาปะ โซเมะ ให้กับร้านบิวตี้ฟูล โซล

- 1.) ทำความสะอาดผ้าด้วยการต้ม สำหรับผ้าเส้นใยเซลลูโลสให้ต้มด้วยผงซักฟอก และโซดาไฟ ส่วนผ้าไหมให้ต้มด้วยโซดาแอช

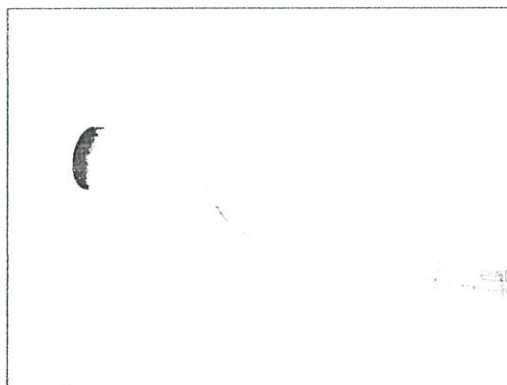
ภาพที่ 2.7 การต้มทำความสะอาดผ้า

- 2.) แช่ผ้าไว้ในสารช่วยติด เป็นเวลาอย่างน้อย 24 ชั่วโมง ในที่นี้ใช้สารละลาย สารส้ม น้ำหนัก 25 เปอร์เซ็นต์ ของน้ำหนักผ้า

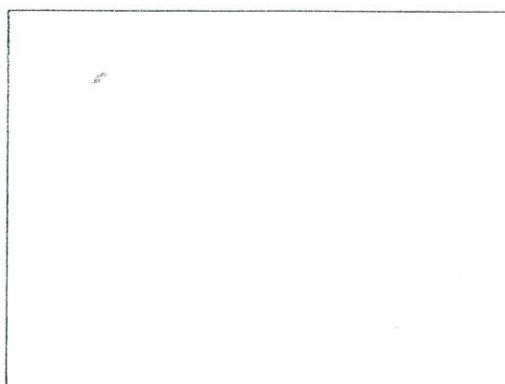

ภาพที่ 2. 8 การแช่ผ้าไว้ในสารช่วยติด

- 3.) บิดผ้าพอหมาด วางพีชที่เราต้องการทำเทคนิคนี้ลงไป ใช้ไม้หรือท่อ PVC วาง เป็นแกนแล้วม้วนผ้าให้แน่น มัดด้วยเชือกฟาง

ภาพที่ 2.9 การพันผ้าโดยใช้ท่อ PVC เป็นแกน

ภาพที่ 2.10 การมัดผ้าด้วยเชือกฟาง

- 4.) นำไปนึ่ง เป็นเวลา 1 ชั่วโมง เมื่อเสร็จแล้วจะปล่อยให้เย็นก่อน หรือแกะออกมาเลยก็ได้ สะบัดเศษพืชที่ติดอยู่ออกไป ล้างผ้าให้สะอาด นำไปตากในที่ร่มให้แห้ง จะแช่สารช่วยติดทันทีหรือจะแช่ภายหลังก็ได้

ตารางที่ 2.2 ตารางตัวอย่างสีที่ได้จากการทำเทคนิคโอโด ปริ้นต์ จากการทดลองของผู้ศึกษา

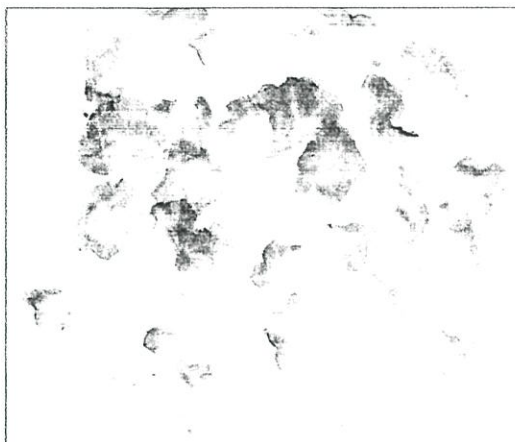
พืช	สีที่ได้
ใบฤๅษีผสม	ม่วงและเขียว
ดอกดาวเรือง	เหลือง
ดอกดาวกระจาย	ส้ม
ใบหูกวาง	เขียวอมเหลือง
ดอกอัญชัน	น้ำเงิน

2.1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับเทคนิคฮาปะ โซมะ (Hapa zome)

ฮาปะ โซมะ เป็นวิธีการทำสีลงบนผ้าด้วยวิธีการทาบหรือดอกไม้ เพื่อสกัดสีลงบนผ้า เป็นวิธีที่ง่ายอย่างไม่น่าเชื่อ อินเดียน ฟลิ้นท์ ตั้งชื่อเทคนิคนี้จากการที่ได้ไปอาศัยอยู่ที่ญี่ปุ่นในระยะหนึ่ง ซึ่ง ฮาปะ (Hapa) ในภาษาญี่ปุ่นแปลว่าใบไม้ นั่นเอง

เทคนิคนี้ จะให้ผลดีที่สุดบนผ้าลินิน งามี ผ้ายและกัญชง ส่วนผ้าไหมที่มีเนื้อเรียบลื่นนั้นไม่เหมาะ เพราะสีจะกระจายตัว ทำให้ได้ลายที่ไม่คมชัด ส่วนผ้าที่มีเนื้อหนาเกินไปก็ทาบให้เกิดลวดลายได้ยาก ส่วนดอกไม้ที่นำมาทำเทคนิคนี้ ควรเป็นดอกไม้ที่มีกตีบบาง น้าน้อย เพราะจะมีผลให้ลวดลายที่คมชัดกว่าดอกไม้ที่มีน้ำมาก

2.1.2.1 ตัวอย่างผลงานฮาปะ โซเมะ

ภาพที่ 2.11 ตัวอย่างผลงานฮาปะ โซเมะ โดย เฟนนี่

ที่มา <http://fannicarte.blogspot.com/2010/09/hapa-zome-beating-color-into-cloth.html>

2.1.2.2 ขั้นตอนการทำเทคนิคฮาปะ โซเมะ

อุปกรณ์

- 1.) ใบหรือดอกของพืชที่จะนำมาทำเทคนิค
- 2.) ค้อนยาง
- 3.) กระดาษเนื้อหนา สำหรับรองทาบ

ขั้นตอนในการทำเทคนิคฮาปะ โซเมะ มีดังนี้

- 1.) ทำความสะอาดผ้าด้วยการต้ม สำหรับผ้าเส้นใยเซลลูโลสให้ต้มด้วยผงซักฟอก และโซดาไฟ ส่วนผ้าไหมให้ต้มด้วยโซดาแอซ
- 2.) แช่ผ้าในสารละลายสารส้มก่อนเป็นเวลาอย่างน้อย 3 ชั่วโมง ตากให้แห้งก่อนนำผ้ามาใช้
- 3.) เลือกดอกไม้หรือใบไม้ที่จะนำมาทาบ ไม่ควรใช้ดอกหรือใบที่เด็ดมาใหม่ๆ เพราะจะมีน้ำมาก เมื่อทาบแล้วจะได้ลวดลายที่ไม่คมชัด ให้ปล่อยทิ้งไว้สัก 1 ชั่วโมง หรือทับไว้ด้วยหนังสือหนาๆประมาณ 1 ชั่วโมง
- 4.) วางดอกไม้ลงบนกระดาษ แล้ววางผ้าที่เราจะทำลวดลายลงไป ด้านที่เราทาบคือจะเห็นสีและลวดลายจะเห็นชัดน้อยกว่าด้านที่สัมผัสกับใบไม้หรือดอกไม้
- 5.) ใช้ค้อนยางทาบ โดยเริ่มจากรอบๆเพื่อเป็นการตรึงไม่ให้ใบหรือดอกเคลื่อนที่ ทาบให้ทั่ว สำหรับใบไม้หรือดอกไม้บางชนิดต้องใช้ค้อนธรรมดาทาบซ้ำอีกครั้ง

เพื่อให้ดีดลวดลายชัดเจน พืชแต่ละชนิดใช้ความแรงในการทาบไม่เท่ากัน และในระหว่างการทาบต้องระวังไม่ให้ใบหรือดอกเคลื่อนที่ ระหว่างที่ทาบ สีจากดอกไม้จะติดค้อนให้เซ็ดออกเป็นระยะ ผ้าจะได้ไม่เป็นรอยเปื้อน

- 6.) ลอกดอกไม้หรือใบไม้ที่ติดอยู่ออก หลังจากการทาบ ถ้าปล่อยไว้นาน จะทำให้ขึ้นมาก ลวดลายจะเบลอล
- 7.) ปล่อยให้แห้งแล้วรีดด้วยเตารีดก่อน 1 รอบ แล้วนำไปฟอกสีด้วยการนึ่ง 60 ถึง 90 นาที วิธีการนึ่งนั้นจะต้องห่อผ้าด้วยกระดาษมัน โดยเอาด้านมันออกข้างนอก ห้ามให้โดนน้ำเพราะจะทำให้ลายเบลอล

ภาพที่ 2.12 การทำเทคนิคฮาปะ โซเมะ

ผ้าที่ทำด้วยเทคนิคฮาปะ โซเมะจะมีด้านที่ถูกและผิด คือ ด้านที่สัมผัสกับดอกไม้หรือใบจะได้สีและลายที่ชัดเรียกว่าด้านถูก ส่วนด้านที่เราทาบจะมีสีและลายที่ชัดน้อยกว่าเป็นด้านผิด

ในการใช้สารช่วยติดนั้น สามารถใช้ก่อนหรือหลังการทำเทคนิคก็ได้ มีวิธีการดังนี้
ก่อนทำเทคนิค

ให้แช่ผ้าในสารช่วยติดอย่างน้อย 1 ชั่วโมงแล้วทิ้งให้แห้ง

หลังทำเทคนิค

หลังจากการนำผ้าไปนึ่งแล้ว ให้ใช้สารช่วยติดป้ายลงไปบนผ้าแล้ว ปล่อยให้แห้งด้วยความสะอาด ก่อนตากให้แห้ง

สรุปผลการวิเคราะห์

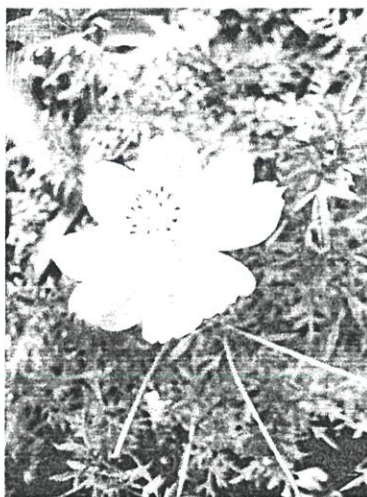
เทคนิคโอโค ปรีนต์เป็นเทคนิคแบบแอคซิเดน เอฟเฟค (Accident Effect) ไม่สามารถควบคุมลวดลายที่เกิดขึ้นได้ 100 เปอร์เซ็นต์ ไม่สามารถทำขึ้นมาใหม่ให้เหมือนเดิมได้ แต่สามารถ

ทำให้คล้ายเดิมได้ ซึ่งในการทดลองแต่ละครั้งควรจดบันทึกเอาไว้ให้ละเอียดเพื่อที่จะสามารถทำได้
อีกในครั้งต่อไป ซึ่งผ้าแต่ละชนิดที่ใช้ทำเทคนิคนี้แม้ว่าจะใช้พีชชนิดเดียวกันแต่ก็ให้สีและความ
คมชัดที่ต่างกัน ขึ้นอยู่กับโครงสร้างการทอของผ้า ดังนั้นในการทดลอง จะต้องใช้ผ้าที่ใช้ในการ
ออกแบบจริงเพื่อผลลัพธ์ที่ถูกต้องที่สุด

ส่วนเทคนิคฮาปะ โชนะ เป็นเทคนิคที่สามารถควบคุมการทำลวดลายได้แน่นอน ผ้าแต่ละ
ชนิดจะให้สีที่แตกต่างกัน จากการทดลองพบว่าถ้าแช่ผ้าในสารช่วยติดก่อน ลายที่ทอออกมาจะมีสี
สดกว่าผ้าที่ไม่แช่สารช่วยติด และควรนั่งเพื่อฟอกสีทันทีหลังการทอ เพราะถ้าปล่อยไว้นานสีจะ
เปลี่ยน และต้องระวังในการนั่งฟอกสี เพราะผ้าเปียกน้ำจะทำให้ลวดลายจาง แต่เทคนิคการทำลาย
ทอให้จางนี้ก็สามารนำมาใช้ในการออกแบบได้เช่นกัน

2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับดอกไม้ที่ใช้ในการออกแบบ

2.2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับดอกดาวกระจาย

ภาพที่ 2.13 ดอกดาวกระจาย

ดาวกระจาย

ชื่อสามัญ Cosmos

ชื่อวิทยาศาสตร์ Cosmos spp.

วงศ์ ASTRACEA

ประวัติ

ดาวกระจายมีถิ่นกำเนิดที่ประเทศเม็กซิโก ชื่อทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทยนั้นมีความหมายคล้ายคลึงกัน เพราะคอสมอส (Cosmos) หมายถึงจักรวาล และดวงดาวทั้งหมดบนฟากฟ้า นั่นอาจเป็นเพราะเมื่อดอกดาวกระจายบานเต็มทุ่งแล้ว แลดูเหมือนดาวที่กระจายอยู่บนท้องฟ้า

ลักษณะต้น

ลักษณะของดอกดาวกระจาย เป็นไม้พุ่มล้มลุกสูง 1.5 เมตร ลักษณะใบรูปหอกเว้าลึก คล้ายใบประกอบแบบขนนก สีเขียวเข้ม เป็นไม้ดอกที่พบปลูกตามรั้วบ้าน เมื่อดอกง่ายเจริญเติบโตเร็ว เมื่อต้นโตเต็มที่จะออกดอกและทยอยบานนาน 4-6 สัปดาห์ นิยมปลูกเป็นไม้ประดับ ชอบดินร่วนปนทราย ชอบแดด มีอายุสั้นหรืออายุปีเดียว (Annual flowering plant) คือ จะมีช่วงอายุแค่ปีเดียว ตั้งแต่เมล็ดเริ่มงอกจนต้นออกดอกออกผลแล้วตาย ดาวกระจายพันธุ์พื้นเมืองที่พบเห็นได้ทั่วไปนั้นคือพันธุ์ *Cosmos sulphureus* มีลักษณะกลีบดอกชั้นเดียวสีส้ม ขยายพันธุ์ง่ายใช้เวลาเติบโตประมาณ 60 วัน ทนต่อสภาพดินฟ้าอากาศ

ลักษณะดอก

ดอกเดี่ยวมีทั้งกลีบดอกซ้อนและดอกชั้นเดียว ขอบกลีบดอกหยักเว้า ดอกมีหลายสีได้แก่ เหลือง แดง ขาว ชมพูอ่อน ชมพูเข้ม ส้ม ขนาดดอก 4 – 7 เซนติเมตร ทยอยออกดอกประมาณ 3-4 ชูด โดยดอกที่มีความสมบูรณ์และมีขนาดใหญ่ที่สุดคือดอกชูดแรกส่วนดอกชูดหลังๆจะมีขนาดเล็กและอ่อนแอลงมาตามลำดับ จากนั้นดอกจะโรย

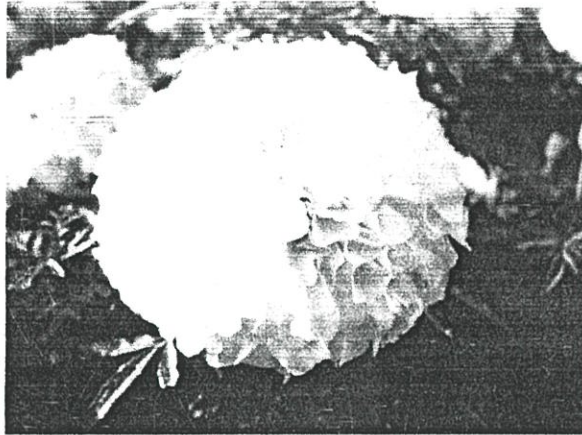
การขยายพันธุ์

ขยายพันธุ์โดย การเพาะเมล็ด ดาวกระจายเป็นไม้ดอกอีกชนิดหนึ่งที่ปลูกง่ายเลี้ยงง่ายและโตเร็ว สามารถขึ้นได้ในทุกที่ ๆ มีแสงแดดจัด ไม่ว่าจะปลูกในฤดูร้อน หนาวหรือฝน

การดูแลรักษา

การรดน้ำทำตามความจำเป็น เตรียมดินก่อนปลูกให้พอสมควร เมื่อต้นงอกและมีขนาดโตคือมีใบจริง 2-3 คู่ ใส่ปุ๋ยผสม 15-15-15 หรือใกล้เคียง ต้นละประมาณ 1 ช้อนชา เพียงครั้งเดียว ดาวกระจายจะงามทั้งต้นและดอก แต่มีข้อเสียคือ ดาวกระจายมีอายุค่อนข้างสั้น ออกดอกเพียง 3-4 ชูดต้นจะโทรม และตายในที่สุด จึงต้องขยับปลูกใหม่เสมอ

2.2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับดอกดาวเรือง

ภาพที่ 2.14 ดอกดาวเรือง

ที่มา http://alangcity.blogspot.com/2012/08/blog-post_7486.html

ชื่อสามัญ	Marigold
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Tagetes erecta</i> L.
วงศ์	COMPOSITAE

ประวัติ

ดาวเรืองเป็นพืชที่อยู่ในสกุล *Tagetes* ซึ่งเป็นชื่อเทพ ของชาวอิทรัสกัน (Etruscan) ดาวเรืองเป็นดอกไม้ที่นิยมอย่างมากในเอเชียใต้ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และ เม็กซิโก ในเอเชียใต้จะใช้ดาวเรืองสำหรับพิธีกรรมทางศาสนาฮินดู ส่วนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้นิยมใช้บูชาทางศาสนาพุทธและพิธีมงคลต่างๆ ในเม็กซิโกจะใช้ดอกดาวเรืองในเทศกาลวันแห่งความตายเพื่อระลึกถึงวิญญาณบรรพบุรุษ

พืชในจีนัสเดียวกับดาวเรืองมีประมาณ 50 สายพันธุ์ มีทั้งพวกล้มลุก และ พวกยืนต้นอยู่ได้หลายฤดู พบแพร่กระจายพันธุ์ตามพื้นที่ร้อน และแห้งแล้ง ตามพื้นที่ลาดชัน และก้นหุบเขา แถบนิวกินี เม็กซิโก ไปจนถึงประเทศอาร์เจนตินา

ในประเทศไทย มีการปลูกดาวเรืองทั่วทุกภาคของประเทศมานาน จนคล้ายกับว่าเป็นพืชพื้นเมือง ที่มีถิ่นกำเนิดในประเทศไทย แต่ไม่มีหลักฐานแน่ชัดว่ามีการนำเข้ามาปลูกครั้งแรกเมื่อไหร่ ชื่อของดาวเรืองจะเรียกแตกต่างกันไป ในแต่ละภาค แต่มีความหมายคล้ายกัน โดยเรียกตามสีและลักษณะดอก ภาคกลางเรียกว่า ดาวเรือง ภาคเหนือเรียกว่า คำปู้จู้ โดยที่คำแปลว่า ทอง

ส่วน ปู่จู้แปลว่า กระจุกแน่น ดาวเรืองที่นิยมปลูกในปัจจุบันคือ คือดาวเรืองอเมริกันเป็น พันธุ์ที่ใช้เป็นการค้าในประเทศไทย ได้แก่พันธุ์ซอเวอร์เรน

ลักษณะต้น

ดาวเรืองเป็นไม้ดอกล้มลุกเนื้ออ่อน ซึ่งนิยมขยายพันธุ์โดยการเพาะเมล็ด ดาวเรืองจัดเป็นพืชผสมข้าม โดยใช้แมลงช่วยผสมเกสร และเป็นพืชวันสั้น

ดาวเรืองเป็นพืชใบเลี้ยงคู่ ลักษณะใบเป็นแบบขนนก ใบย่อยยาวเรียวปลายแหลมเรียงตัวแบบตรงข้าม จัดเป็นไม้ล้มลุกเนื้ออ่อน ลักษณะลำต้นของดาวเรืองมีหลากหลายเช่นสูงโปร่งเป็นทรงพุ่มแน่น และลำต้นเตี้ยแผ่ ซึ่งลักษณะดังกล่าวจะมีปัจจัย เรื่องของความยาวของแสงและอุณหภูมิเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย

ลักษณะดอก

ช่อดอกประกอบด้วย ดอกย่อยขนาดเล็กไม่มีก้าน ดอกจำนวนมากรวมกันอยู่บนแกนกลาง ช่อดอกที่หัดสั้นมากจะแผ่กว้าง ตรงกลางนูนเล็กน้อยคล้ายฐานรองดอก ทำให้มองเห็นคล้ายดอกเดี่ยว ดอกย่อยแบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ ดอกย่อยชั้นใน (Disc Floret) มีลักษณะคล้ายกระดิ่งหรือหลอด เป็นดอกสมบูรณ์เพศ มีทั้งเกสรตัวผู้และเกสรตัวเมีย ส่วนดอกชั้นนอก (Ray Floret) มีรูปร่างคล้ายเส้น มีเฉพาะเกสรตัวเมีย ดาวเรืองบางชนิดอาจมีเฉพาะกลีบดอกชั้นนอก หรือกลีบชั้นในเพียงอย่างเดียว ขนาดดอกมีตั้งแต่ 4- 12 เซนติเมตร สีดอกดาวเรือง มี สี ขาวครีม เหลืองอ่อน เหลือง ทอง ส้ม ส้มเข้ม

การขยายพันธุ์

การเพาะเมล็ด เป็นวิธีการที่นิยมปฏิบัติกันและผลผลิตดีกว่าวิธีอื่น ดินที่จะใช้เพาะเมล็ดดาวเรือง ควรเป็นดินร่วนซุยและค่อนข้างละเอียด ขุดแปลงกลับหน้าดินตากไว้ประมาณ 1 สัปดาห์ เพื่อฆ่าเชื้อโรคและแมลง จากนั้นนำปุ๋ยคอก มาผสมและคลุกเคล้าให้เข้ากับดิน ย่อยดินให้ละเอียด แล้วปรับหน้าแปลงให้เรียบ

การดูแลรักษา

เมื่อดาวเรืองมีอายุ 15 และ 25 วัน ควรใส่ปุ๋ย สูตร 15-15-15 อัตรา 1 ช้อนชาต่อหลุม และเมื่อดาวเรืองมีอายุ 35 และ 45 วัน ควรใส่ปุ๋ยสูตร 15-24-12 อัตรา 1 ช้อนชาต่อหลุม เช่นกัน การใส่

ปุ๋ยควรใส่ให้ห่างโคนต้นประมาณ 6 นิ้ว โดยฝังลงในดินประมาณครึ่งนิ้ว จากนั้นควรพรวนดินรอบๆ โคนต้นและกลบโคนต้นไว้ การใส่ปุ๋ยทุกครั้งจะต้องรดน้ำให้โชกเสมอ

2.2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับดอกคำฝอย

ภาพที่ 2.15 ดอกคำฝอย

(ที่มา <http://www.vcharkarn.com/varticle/40141>)

ภาพที่ 2.16 ดอกคำฝอยแห้ง

(ที่มา <http://women.thaiza.com>)

ชื่อสามัญ	Safflower
ชื่อวิทยาศาสตร์	Carthamus tinctorius L.
วงศ์	Compositae

ประวัติ

ตามตำรับยาไทยโบราณ ระบุว่า ดอกคำฝอย ใช้เป็นส่วนผสมยาบำรุงโลหิตหรือแก้โลหิต เป็นพิษ กันมาแต่โบราณ ในขณะที่นักวิทยาศาสตร์ได้พบว่าดอกคำฝอยมี กรดไลโนลิก อยู่มากและ สามารถช่วยลดไขมันในโลหิตได้เป็นอย่างดี ดังนั้นผู้ที่ไม่ชอบหรือรังเกียจกลิ่นฉุนของกระเทียม หรือหัวหอมซึ่งมีสรรพคุณเช่นเดียวกัน ควรใช้ดอกคำฝอยขงต้มแทน ก็จะได้ผลเช่นกัน นอกจากนี้ สรรพคุณลดไขมันในหลอดเลือดหัวใจแล้ว ดอกคำฝอย ยังช่วยฟอกเลือดได้อีกด้วย

ลักษณะต้น

เป็นพืชล้มลุก มีลักษณะเป็นพุ่ม แตกกิ่งก้านสาขามากมาย ลำต้นเป็นสัน ผิวเรียบแข็ง โคน ลำต้นมีขนาดใหญ่ แต่ปลายกิ่งเรียวเล็ก ใบเป็นใบเดี่ยวออกเรียงสลับกัน ไม่มีก้านใบ ลักษณะใบ คล้ายรูปไข่หรือใบหอกเป็นรูปขอบขนาน ขอบใบหยักเป็นซี่คล้ายฟันเลื่อย ปลายเป็นหนามแหลม ใบเป็นมันหนาสีเขียวเข้ม

ลักษณะดอก

ออกดอกเป็นช่อ บริเวณปลายกิ่ง ประกอบด้วยดอกย่อยขนาดเล็กจำนวนมาก ลักษณะดอก คล้ายดอกบานชื่น กลีบดอกมีสีเหลืองเข้ม และจะเปลี่ยนเป็นสีส้มหรือสีแดง มีกลีบเลี้ยงหรือกลีบประดับเรียงตัวกันเป็นชั้นๆรองรับดอก บริเวณปลายกลีบเลี้ยงมีหนามแหลมคม ลักษณะผลคล้ายรูป ไข่มีสีขาว เมล็ดมีลักษณะยาวรี เปลือกแข็ง สีขาว เมื่อผลแก่แห้ง เมล็ดจะไม่แตกกระจาย

การขยายพันธุ์

ขยายพันธุ์โดยการเพาะเมล็ด ก่อนปลูกให้นำเมล็ดแช่น้ำไว้ประมาณ 2 คืน แล้วจึงหยอดลง หลุม ที่มีความลึกประมาณ 3-5 เซนติเมตร ช่วงการปลูกที่เหมาะสม คือช่วงปลายฤดูฝน ต้นฤดู หนาว หรือประมาณกลางเดือนตุลาคม

การดูแลรักษา

ต้นควรดูแลอย่าให้น้ำขัง กำจัดวัชพืช และศัตรูพืชเป็นประจำ การใส่ปุ๋ยไม่จำเป็น ชอบอากาศหนาวเย็นและไม่ต้องการน้ำมากนัก

สรุปผลการวิเคราะห์

โครงการออกแบบสิ่งทอ ด้วยเทคนิคอีโคปริ้นต์และฮาปะ โชนะ ให้กับร้านนิวดีฟูล โซล ใช้ดอกไม้ทั้งหมด 3 ชนิด ได้แก่ดอกดาวกระจาย ดอกดาวเรืองและดอกคำฝอย เนื่องจากเหตุผลดังต่อไปนี้

1. เป็นดอกไม้ให้สีที่ให้สีที่สด มีปริมาณสีมาก
2. บานตลอดทั้งปี หาง่าย
3. มีสีที่อยู่ในโทนใกล้เคียงกัน

นอกจากนี้ ดอกดาวกระจายนั้นเมื่อนำมาทำเทคนิคฮาปะ โชนะ แล้ว ให้ลวดลายที่ชัดเจนมีรายละเอียดของกลีบ และเกสรที่สวยงาม

2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับสารช่วยติดชนิดต่างๆ

ในการย้อมสีธรรมชาติหลักการสำคัญคือ สารช่วยติด (Mordant) เป็นตัวช่วยให้สีติดอยู่บนผ้าและเส้นใยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ตกง่าย สารช่วยติดเป็นสารประกอบที่ช่วยให้เส้นใยสามารถดูดซับน้ำสีได้มากขึ้น และสารช่วยติดแต่ละชนิดมีผลให้เกิดสีที่แตกต่างกันอีกด้วย

พืชแต่ละชนิดที่นำมาย้อมเส้นใยธรรมชาติมีการติดสีและคงทนต่อการซักดูไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบภายในของพืชและเส้นใยที่นำมาใช้ จึงมีการใช้สารประกอบต่างๆมาเป็นตัวช่วยในการทำให้เส้นใยดูดซับสีดีขึ้น ปัจจุบันมีการใช้สารช่วยติดทั้งจากสารเคมีและสารช่วยติดธรรมชาติ ดังนี้

2.3.1 สารช่วยติดเคมี หมายถึง วัสดุธาตุที่ใช้เพื่อผสมให้สีติดแน่น กับผ้าที่ย้อม ส่วนใหญ่เป็นเกลือของโลหะอลูมิเนียม เหล็ก ทองแดง ดีบุก โครเมียม สามารถหาซื้อได้จากร้านค้าสารเคมีทางวิทยาศาสตร์ สารช่วยติดที่ใช้กันทั่วไปคือ

- 2.3.1.1 อลูมินัม โปแตสเซียม ซัลเฟต (Aluminum potassium sulfate) หรือ สารส้ม เป็นสารช่วยติดที่ใช้กันอย่างแพร่หลายมากที่สุด ช่วยให้สีสดใส สว่างขึ้น ใช้ 25 เปอร์เซ็นต์ของน้ำหนักผ้า มักใช้ร่วมกับครีม ออฟ ทาร์ทาร์ (Cream of tartar) มักใช้กับการย้อมสีน้ำตาล เหลือง เขียว

- 2.3.1.2 เฟอร์รัส ซัลเฟต (Ferrous sulfate) เหล็ก เป็นสารช่วยติดที่นิยมใช้กับขนแกะและฝ้าย ช่วยเปลี่ยนให้สีธรรมชาติมีโทนสี เทา – ดำ ไม่นิยมใช้เป็นสารช่วยติดก่อนย้อมหรือในขณะที่ย้อม เพราะจะทำให้เส้นด้ายเปื่อย และไม่ควรรใช้ในปริมาณมากเกินไป
- 2.3.1.3 คอปเปอร์ ซัลเฟต (Copper Sulfate) จุนสี ช่วยทำให้สีติดและเข้มขึ้น ใช้กับการย้อมสี โทนเขียว – น้ำตาล ไม่ควรรใช้ในปริมาณมากเกินไป เพราะจะทำให้เกิดการตกค้างของทองแดงในน้ำทิ้งหลังการย้อม ซึ่งทำลายสิ่งแวดล้อม
- 2.3.1.4 สแตนเนส คลอไรด์ (Stannous chloride) ดีบุก เป็นสารช่วยติดที่ช่วยให้สีสดขึ้น มักใช้กับขนแกะ แต่ว่าเป็นสารช่วยติดที่มีพิษ ทำลายสิ่งแวดล้อมและไม่นิยมใช้แล้วในปัจจุบัน
- 2.3.1.5 โปแตสเซียม ไดโครเมตโครม เป็นสารช่วยติดที่นิยมใช้กับขนแกะ เพราะทำให้ขนแกะนุ่มขึ้น แต่เป็นสารช่วยติดที่มีพิษและทำลายสิ่งแวดล้อม

2.3.2 สารช่วยติดธรรมชาติ หมายถึง สารประกอบน้ำหมักธรรมชาติ ที่ช่วยในการย้อมสี และบางครั้งทำให้เฉดสีเปลี่ยน ตัวอย่างเช่น

- 2.3.2.1 น้ำปูนใส ได้จากปูนขาวที่กินกับหมาก ทำจากปูนจากการเผาเปลือกหอย โดยละลายปูนขาว ทิ้งไว้ให้ตกตะกอน
- 2.3.2.2 น้ำค้างหรือน้ำขี้เถ้า น้ำค้าง หรือน้ำขี้เถ้า ได้จากขี้เถ้าพืช เช่น ส่วนต่างๆ ของกล้วย ต้นผักขม เปลือกของผลนุ่น กาบมะพร้าว เป็นต้น เลือกพืชชนิดใดชนิดหนึ่งที่ยังสดๆ นำมาผึ่งแดดให้หมาด จากนั้นเผาให้เป็นขี้เถ้าสีขาว นำขี้เถ้าไปใส่ในอ่างที่มีน้ำอยู่ กวนให้ทั่วทิ้งไว้ 4 – 5 ชั่วโมงขี้เถ้าจะตกตะกอน นำน้ำที่ได้ไปกรองให้สะอาดแล้วจึงนำไปใช้งาน เรียกว่า น้ำค้างหรือน้ำขี้เถ้า อีกวิธีหนึ่งนำขี้เถ้าที่ได้ไปใส่ในกระป๋องที่เจาะรูเล็กๆ รองก้นด้วยปุ๋ยฝ้าย หรือโยมะพร้าวใส่ขี้เถ้าจนเกือบเต็ม กดให้แน่นเติมน้ำให้ท่วมขี้เถ้า แขนวกระป๋องทิ้งไว้ รองเอาแต่น้ำค้างไปใช้งาน
- 2.3.2.3 กรด ได้จากพืชที่มีรสเปรี้ยว เช่น น้ำมะนาว น้ำมะขาม ใบส้มป่อย
- 2.3.2.4 น้ำบาดาลหรือน้ำสนิม จะใช้น้ำบ่อบาดาลที่เป็นสนิม หรือนำเหล็กไปเผาไฟให้แดง แล้วนำไปแช่ในน้ำ ทิ้งไว้ 3 วันจึงนำน้ำสนิมมาใช้ได้ น้ำสนิมจะช่วยให้สีเข้มขึ้นให้เฉดสีเทา-ดำเหมือน เฟอร์รัส ซัลเฟต แต่ถ้าสนิมมากเกินไปจะทำให้เส้นใยเปื่อยได้

2.3.3 การใช้สารช่วยติด การใช้สารช่วยติด มี 3 วิธีคือ

2.3.3.1 การใช้ก่อนย้อมสี คือ การนำเส้นด้ายหรือผ้ามาชุบสารช่วยติด ก่อนนำไปย้อมสีธรรมชาติ

2.3.3.2 การใช้พร้อมกับการย้อมสี เป็นการใส่สารช่วยติดลงไปใต้น้ำสี แล้วจึงนำเส้นด้ายหรือผ้าลงย้อม สารช่วยติดจะเปลี่ยนสีของน้ำสีที่นำมาย้อม

2.3.3.3 การใช้หลังย้อม นำเส้นด้ายหรือผ้าที่ย้อมสีแล้วมาชุบสารช่วยติดภายหลัง

2.3.4 สูตรสารช่วยติด

2.3.4.1 สูตรสารช่วยติดสำหรับผ้าฝ้าย

1.) อลูมินัม (สารส้ม) และ โซดาซักผ้า (โซเดียมคาบอโรเนต) สำหรับก่อนย้อม

เส้นด้ายฝ้ายหรือผ้าฝ้าย 100 กรัม

อลูมินัม โปแตสเซียม ซัลเฟต 25 กรัม

โซดาซักผ้า 6 กรัม หรือ โซดาแอช 3 กรัม

น้ำ 4 ลิตร

ละลายอลูมินัมและโซดาซักผ้าในน้ำอุ่นเล็กน้อย ก่อนเติมน้ำที่เหลือลงไป คนให้เข้ากัน นำขึ้นตั้งไฟอ่อน และเอาผ้าฝ้ายที่ชุบน้ำหมาดๆลงไปต้มประมาณ 1 ชั่วโมงแล้วแช่ทิ้งไว้ 1 คืน บิดแล้วตากให้แห้ง โดยไม่ต้องซักน้ำอีกครั้ง จะล้างน้ำอีกครั้งก่อนย้อมเท่านั้น

2.) ทองแดงและน้ำส้มสายชู สำหรับก่อนย้อม

เส้นด้ายหรือผ้าฝ้าย 100 กรัม

คอปเปอร์ ซัลเฟต (จุนสี) 2 กรัม

น้ำส้มสายชู 50 มิลลิลิตร

น้ำ 4 ลิตร

ละลายคอปเปอร์ ซัลเฟตและน้ำส้มสายชู ในน้ำอุ่นเล็กน้อย แล้วเติมน้ำที่เหลือลงไป นำขึ้นตั้งไฟอ่อน และเอาผ้าฝ้ายบิดหมาดๆลงไปต้มประมาณ 1 ชั่วโมง นำขึ้นบิดและซักด้วยน้ำเปล่าก่อนการใช้งาน

3.) อลูมินัม และ โซดาซักผ้า (โซเดียมคาบอโรเนต) สำหรับหลังย้อม

เส้นด้ายฝ้ายหรือผ้าฝ้าย 100 กรัม

อลูมินัม โปแตสเซียม ซัลเฟต 25 กรัม

โซดาซักผ้า	6 กรัม หรือ โซดาแอช	3 กรัม
น้ำ	4 ลิตร	

ละลายอลูมินัมและโซดาซักผ้าในน้ำอุ่นเล็กน้อย ก่อนเติมน้ำที่เหลือลงไป แช่ผ้าที่ย้อมสีเสร็จแล้ว นำขึ้นต้มเป็นเวลา 10 นาที ปล่อยให้เย็นในหม้อต้ม ก่อนนำไปซักให้สะอาดด้วยสบู่ ดากในที่ร่ม

4.) ทองแดงและน้ำส้มสายชู สำหรับหลังย้อม

เส้นด้ายฝ้ายหรือผ้าฝ้าย	100 กรัม	
อลูมินัม โปแตสเซียม ซัลเฟต	25 กรัม	
โซดาซักผ้า	6 กรัม หรือ โซดาแอช	3 กรัม
น้ำ	4 ลิตร	

ละลายคอปเปอร์ ซัลเฟตและน้ำส้มสายชู ในน้ำอุ่นเล็กน้อย ก่อนเติมน้ำที่เหลือลงไป แช่ผ้าที่ย้อมสีเสร็จแล้ว นำขึ้นต้มเป็นเวลา 10 นาที ปล่อยให้เย็นในหม้อต้ม ก่อนนำไปซักให้สะอาดด้วยน้ำสบู่อุ่น ดากในที่ร่ม

5.) เหล็ก (ไอรอน ทู ซัลเฟต) สำหรับสารช่วยติดหลังย้อม

เส้นด้ายหรือผ้าฝ้าย	100 กรัม
ไอรอน ทู ซัลเฟต	5 กรัม
น้ำ	4 ลิตร

ละลายไอรอน ทู ซัลเฟต ในน้ำอุ่นเล็กน้อย แล้วเติมน้ำที่เหลือลงไป นำผ้าที่ย้อมสีแล้วลงแช่แล้วต้มไฟอ่อนประมาณ 10 นาที นำขึ้นล้างด้วยน้ำสบู่อุ่นๆ ให้สะอาด ดากในที่ร่ม

2.3.4.2 สูตรสารช่วยติดสำหรับผ้าไหม

1.) อลูมินัม และ ครีมี ออฟ ทาร์ทาร์ สำหรับก่อนย้อม

ผ้าไหม	100 กรัม
อลูมินัม โปแตสเซียม ซัลเฟต	8 กรัม
ครีมี ออฟ ทาร์ทาร์	7 กรัม
น้ำ	4 ลิตร

ละลายอลูมินัม โปแตสเซียม ซัลเฟต และ ครีမ် ออฟ ทาร์ทาร์ ในน้ำอุ่นเล็กน้อย ก่อนเติมน้ำที่เหลือลงไป นำขึ้นตั้งไฟอ่อนแล้วนำผ้าไหมที่ชุบน้ำบิดให้หมาดลงต้มประมาณ 1 ชั่วโมง นำขึ้นชักน้ำเปล่าแล้วบิดให้แห้งตากในที่ร่ม แต่ถ้าใช้ทันทีไม่จำเป็นต้องตากให้แห้ง

2.) ทองแดงและน้ำส้มสายชู สำหรับก่อนย้อม

เส้นด้ายหรือผ้าฝ้าย	100 กรัม
คอปเปอร์ ซัลเฟต (จุนสี)	2 กรัม
น้ำส้มสายชู	50 มิลลิลิตร
น้ำ	4 ลิตร

ละลายคอปเปอร์ ซัลเฟตและน้ำส้มสายชู ในน้ำอุ่นเล็กน้อย แล้วเติมน้ำที่เหลือลงไป นำขึ้นตั้งไฟอ่อน และเอาผ้าฝ้ายบิดหมาดลงไปต้มประมาณ 1 ชั่วโมง นำขึ้นบิดและชักด้วยน้ำเปล่าก่อนการใช้งาน

3.) อลูมินัม และ ครีမ် ออฟ ทาร์ทาร์ สำหรับหลังย้อม

ผ้าไหม	100 กรัม
อลูมินัม โปแตสเซียม ซัลเฟต	8 กรัม
ครีမ် ออฟ ทาร์ทาร์	7 กรัม
น้ำ	4 ลิตร

ละลายอลูมินัมและโซดาซักผ้าในน้ำอุ่นเล็กน้อย ก่อนเติมน้ำที่เหลือลงไป แช่ผ้าที่ย้อมสีเสร็จแล้ว นำขึ้นต้มเป็นเวลา 10 นาที ปล่อยให้เย็นในหม้อต้ม ก่อนนำไปชักให้สะอาดด้วยสบู่ ตากในที่ร่ม

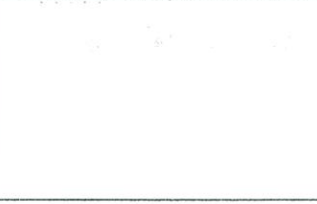

4.) อลูมินัม และ โซดาซักผ้า (โซเดียมคาบอเนต) สำหรับหลังย้อม

เส้นด้ายฝ้ายหรือผ้าฝ้าย	100 กรัม
อลูมินัม โปแตสเซียม ซัลเฟต	25 กรัม
โซดาซักผ้า	6 กรัม หรือ โซดาแอช 3 กรัม
น้ำ	4 ลิตร

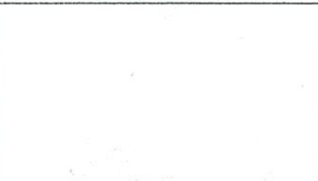
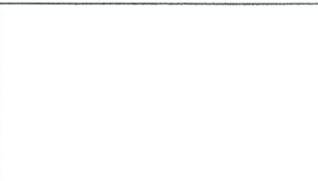

ละลายอลูมินัมและโซดาซักผ้าในน้ำอุ่นเล็กน้อย ก่อนเติมน้ำที่เหลือลงไป แช่ผ้าที่ย้อมสีเสร็จแล้ว นำขึ้นต้มเป็นเวลา 10 นาที ปล่อยให้เย็นในหม้อต้ม ก่อนนำไปชักให้สะอาดด้วยสบู่ ตากในที่ร่ม

นอกจากนี้ยังสามารถเตรียมน้ำสนิมเหล็กได้เอง โดยการใช้ตะปูแบบที่สามารถขึ้นสนิมได้
แช่ในน้ำที่ผสมน้ำส้มสายชูเล็กน้อย ทิ้งไว้จนมีฝ้าขึ้นบนผิวหน้า และน้ำกลายเป็นสีส้มสนิม

ตารางที่ 2.3 ตารางตัวอย่างสีที่ได้จากการทำเทคนิคโอโด ปริ้นต์ บนผ้าไหมไทย

	ดอกดาวกระจาย	ดอกดาวเรือง	ดอกคำฝอย
สารส้ม			
จุนลี			
เบกกิ้ง โซดา			
น้ำสนิม			

ตารางที่ 2.4 ตารางตัวอย่างสีที่ได้จากการทำเทคนิคอ็โค ปรี้นต์ บนผ้าไหมจีน

	ดอกดาวกระจาย	ดอกดาวเรือง	ดอกคำฝอย
สารส้ม			
จุนสี			
เบกกิ้ง โซดา			
น้ำสนิม			

ภาพที่ 2.17 การทาสารช่วยติดต่างชนิดกันลงบนผ้าไหมไทยที่ทำเทคนิคฮาปะ โชมะด้วยดอกดาวกระจาย

ภาพที่ 2.18 การทาสารช่วยติดต่างชนิดกันลงบนผ้าไหมจีนที่ทำเทคนิคฮาปะ โขะเมะด้วยดอก
ดาวกระจาย

สรุปผลการวิเคราะห์

สารช่วยติดที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ได้แก่ สารส้ม ลอปปเปอร์ซัลเฟต สารละลาย เบกกิ้งโซดาและน้ำสนิมทำเอง เนื่องจากเป็นสารช่วยติดที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมหรือส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยมาก เพื่อให้เข้ากับแนวโน้มการออกแบบเชิงนิเวศเศรษฐกิจ

โดยใช้สารส้มเป็นสารช่วยติดก่อนย้อม เพราะจากการทดลองเปรียบเทียบแล้ว ผ้าที่ไม่แช่สารช่วยติดเลยเมื่อนำมาทำเทคนิคอีโคโนปริ้นต์ ลายที่ได้จะเลือน จมจาง ไม่เห็นเป็นลายชัดเจน ส่วนผ้าที่ทำเทคนิคฮาปะ โขะเมะ ถ้าไม่ใช้ผ้าที่แช่สารช่วยติด เมื่อนำผ้าไปนั่งเพื่อทำการฟิกส์สี สีจะเปลี่ยนไปเป็นคล้ำลง หมอง ไม่สดใส และหลังจากแช่ผ้าด้วยสารละลายสารส้มแล้ว เมื่อเสร็จยังสามารถนำมาทาสารช่วยติดอื่นๆ ได้อยู่

การใช้สารช่วยติดในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นอกเหนือจากจุดประสงค์ที่เป็นการช่วยให้ผ้าที่ไม่ตกและติดทนนานแล้ว ยังเป็นการเพิ่มเจดสีในงานออกแบบ เนื่องจากสารช่วยติดบางประเภทจะไปเปลี่ยนสีของผ้า เช่น น้ำสนิม จะทำให้ผ้ากลายเป็นสีน้ำตาล เป็นต้น

2.4 ข้อมูลเกี่ยวกับร้านบิวตี้ฟูล โซล

2.4.1 ประวัติทั่วไปของร้านบิวตี้ฟูล โซล

บิวตี้ฟูล โซล (Beautiful Soul) เป็นแบรนด์เสื้อผ้าสตรีของอังกฤษ ที่เน้นความหรูหรา ตั้งอยู่ในเมืองนอตติง ฮิล เอกอักษณัของแบรนด์คือการผสมผสานสไตล์ของเสื้อผ้าที่สามารถใส่ได้ทุกยุค ทุกสมัยสอดแทรกกลิ่นอายแบบอังกฤษแต่มีความเป็นสากล โดยไม่ลืมให้ความสำคัญกับโลกและการออกแบบอย่างยั่งยืน

ภาพที่ 2.19 เว็บไซต์ของบิวตี้ฟูล โซล

ที่มา <http://beautiful-soul.uk>

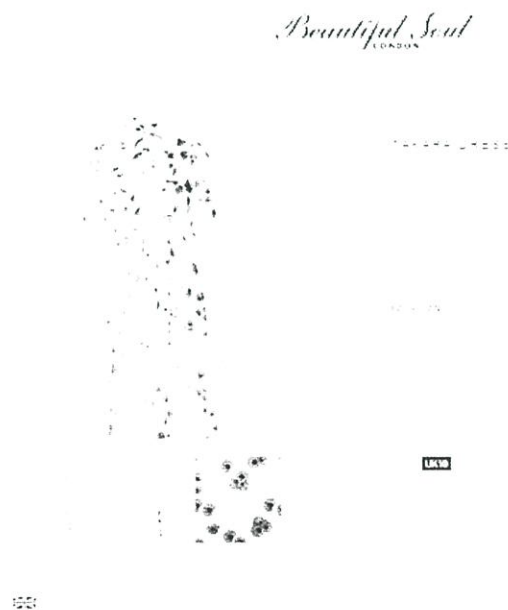
บิวตี้ฟูล โซล มีทั้งเสื้อผ้าสำเร็จรูป ในชื่อ บิวตี้ฟูล โซล ลอนดอน (Beautiful Soul London) และเสื้อผ้าที่จะตัดขึ้นตามความต้องการของลูกค้าที่มีชื่อว่า กิโมโน คอลเลคชั่น (Kimono Collection) บิวตี้ฟูล โซล สามารถนำเอาแฟชั่น สไตล์ และการออกแบบเพื่อความยั่งยืนมารวมกันได้ได้อย่างสมดุล โดยมุ่งมั่นที่การเลือกแหล่งวัตถุดิบไม่ว่าจะเป็นผ้า รวมถึงส่วนตกแต่งอื่นๆ ต้องผลิตในประเทศอังกฤษ เพื่อฟื้นฟูอุตสาหกรรมสิ่งทอในประเทศอังกฤษ มีคตินี้ว่าต้องใช้ผ้าที่มีความสวยงามละเอียดใส่ใจในรายละเอียด รวมถึงผ้าขนแกะอังกฤษ ลูกไม้อังกฤษ ผ้าผลิตจากเส้นใยที่ปลูกด้วยวิธีธรรมชาติไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมและค้าขายกับเกษตรกรอย่างเป็นธรรม (Organic and fair-trade fabric) การออกแบบลดรายพิพม์ที่มีเอกลักษณ์ เพิ่มทางเลือกให้กับลูกค้าที่ต้องการความสวยงามหรูหรา แต่ก็ให้ความสำคัญต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

บิวตี้ โซลให้ความสำคัญกับรายละเอียดเล็กๆน้อยๆ ให้ความสำคัญกับอายุการใช้งานของเสื้อผ้า โดยไม่ออกแบบเสื้อผ้าที่ตามเทรนแฟชั่น แต่ออกแบบให้สามารถใส่ได้ทุุกยุคทุกสมัย เพราะอยากให้เสื้อผ้าของบิวตี้ฟูล โซลนั้นเป็นชุดโปรด ที่สามารถหยิบมาใส่ได้ไม่ว่าจะช่วงเวลาไหน นอกจากนี้วัสดุที่เลือกจากการออกแบบเช่น ผ้า หรือส่วนตกแต่งต่างๆ จะถูกนำมาใช้ในการออกแบบ เรียกได้ว่าแม้แต่เศษด้ายเส้นสุดท้ายก็ถูกนำมาใช้ในการสร้างสรรค์งานต่อไป

บิวตี้ฟูล โซล เป็นที่รู้จักเนื่องจากความสร้างสรรค์ ความมีวิสัยทัศน์และด้วยความตั้งใจแน่วแน่ที่จะออกแบบโดยคำนึงถึงสังคมและจริยธรรม ทำให้บิวตี้ฟูล โซล ได้รับรางวัลที่น่าทรงเกียรติมากมาย เป็นที่จับตามองของสื่อต่างๆ และได้เข้าร่วมงานแสดงแฟชั่นต่างๆรวมถึง ลอนดอน แฟชั่น วีค (London Fashion Week) ปารีส แฟชั่น วีค (Paris Fashion Week) และ อินเตอร์สโตฟ เอเชีย (Interstoff Asia) ในฮ่องกง นอกจากนี้ยังได้ปรากฏตัวในสิ่งพิมพ์ต่างประเทศด้วย

ปัจจุบัน บิวตี้ฟูล โซลมีร้านสาขาทั้งหมด 4 สาขา ที่ประเทศอังกฤษ 3 สาขา และที่ประเทศสหรัฐอเมริกา 1 สาขา

และในเดือนกันยายน ปี ค.ศ.2012 นี้เองบิวตี้ฟูล โซล ได้เริ่มทำการขายสินค้าเสื้อผ้าผ่านอินเทอร์เน็ต ด้วยระบบอีคอมเมิร์ซ (e-commerce website) โดยเริ่มที่บิวตี้ฟูล โซล ลอนดอน โอลิเวีย โรส คอลเลคชั่น (Beautiful Soul London's Olivia Rose Collection)

ภาพที่ 2.20 เว็บไซต์ขายสินค้าของบิวตี้ฟูล โซล

ที่มา <http://beautiful-soul.uk>

2.4.2 เครื่องหมายการค้า

Beautiful Soul
LONDON

ภาพที่ 2.21 เครื่องหมายการค้าของบิวตี้ฟูล โซล

ที่มา <http://beautiful-soul.uk>

2.4.3 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ก่อตั้งและดีไซเนอร์ของบิวตี้ฟูล โซล

นิโคลา วู้ด (Nicola Woods) เป็นดีไซเนอร์และผู้ก่อตั้งบิวตี้ฟูล โซล หลังจากเธอทำอาชีพเกี่ยวกับบริษัทประกันชีวิตมา 11 ปี นิโคลา ใช้เวลาในช่วงวันหยุดออกเดินทางรอบโลก และนั่นทำให้ได้มุมมองใหม่ๆ ในชีวิต นั่นคือ ชีวิตยังมีโอกาสใหม่ๆ เข้ามาเสมอ เธอคิดได้ระหว่างที่นั่งอยู่ใต้ต้นซากุระกลางกรุงโตเกียว เธอนึกไปถึงความฝันสมัยเด็กที่เธออยากเป็นดีไซเนอร์ เมื่อเธอกลับมาที่ลอนดอน เธอได้เข้าเรียนที่ ลอนดอน คอลเลจ ออฟ แฟชั่น (London College of Fashion) และได้รับประกาศนียบัตรด้านการออกแบบแฟชั่นและการตัดเย็บในปี ค.ศ. 2008

นิโคลา ก่อตั้งบิวตี้ฟูล โซล ขึ้นในปีเดียวกันนั่นเอง และทำคอลเลกชัน บิวตี้ฟูล โซล ลอนดอน ซึ่งเป็นคอลเลกชันที่มีชื่อเสียงที่สุดออกมาในปี ค.ศ.2011 นิโคลามองลึกลงไปมากกว่าแฟชั่น เธอคำนึงถึงความสมดุลระหว่างแฟชั่นและการออกแบบที่ยั่งยืน เธอเป็นพวกชอบความสมบูรณ์แบบ จึงให้ความใส่ใจกับทุกรายละเอียดแม้ว่าจะเล็กน้อยแค่ไหน โดยให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการออกแบบเสื้อผ้าที่ใช้ได้นาน ใช้ได้ในหลายโอกาส และสามารถปรับแต่งได้

ภาพที่ 2.22 นิโคลา วู้ดส์ ผู้ก่อตั้งและดีไซเนอร์ของบิวตี้ฟูล โซล

ที่มา <http://meetthedesigner.co.uk/2012/10/meet-the-beautiful-soul-designer/nicola-woods>

2.4.4 ข้อมูลเกี่ยวกับการผลิตสินค้าของบิวตี้ฟูล โชล

- 2.4.4.1 สินค้าของบิวตี้ฟูล โชล และผลิตเฉพาะเสื้อผ้าสตรีเท่านั้น โดยจะแบ่งเป็นชุดเดรสสั้น ชุดเดรสยาว เสื้อคลุม เสื้อแจ็คเก็ต เสื้อโค้ท โดยมีรูปแบบที่เป็นสากล มีกลิ่นอายของความเป็นอังกฤษ และสามารถสวมใส่ได้ในทุกยุคทุกสมัย
- 2.4.4.2 ออกแบบเป็นคอลเลกชัน ปีละ 2 คอลเลกชันคือ ฤดูใบไม้ผลิ – ฤดูใบไม้ร่วง (Spring – Summer) และ ฤดูใบไม้ร่วง – ฤดูหนาว (Autumn – Winter) แต่คอลเลกชันทั้งหมดมีขายตลอดทั้งปี
- 2.4.4.3 วัตถุประสงค์ในการตัดเย็บใช้ของในประเทศ เพื่อเป็นการส่งเสริมอุตสาหกรรมสิ่งทอในอังกฤษ ส่วนมากจะเป็นผ้าไหม ผ้าขนแกะ ผ้าลูกไม้ และผ้าฝ้ายออร์แกนิก
- 2.4.4.4 การตัดเย็บและทำแบบผลิตในประเทศอังกฤษ

2.4.5 ข้อมูลเกี่ยวกับการออกแบบสินค้า

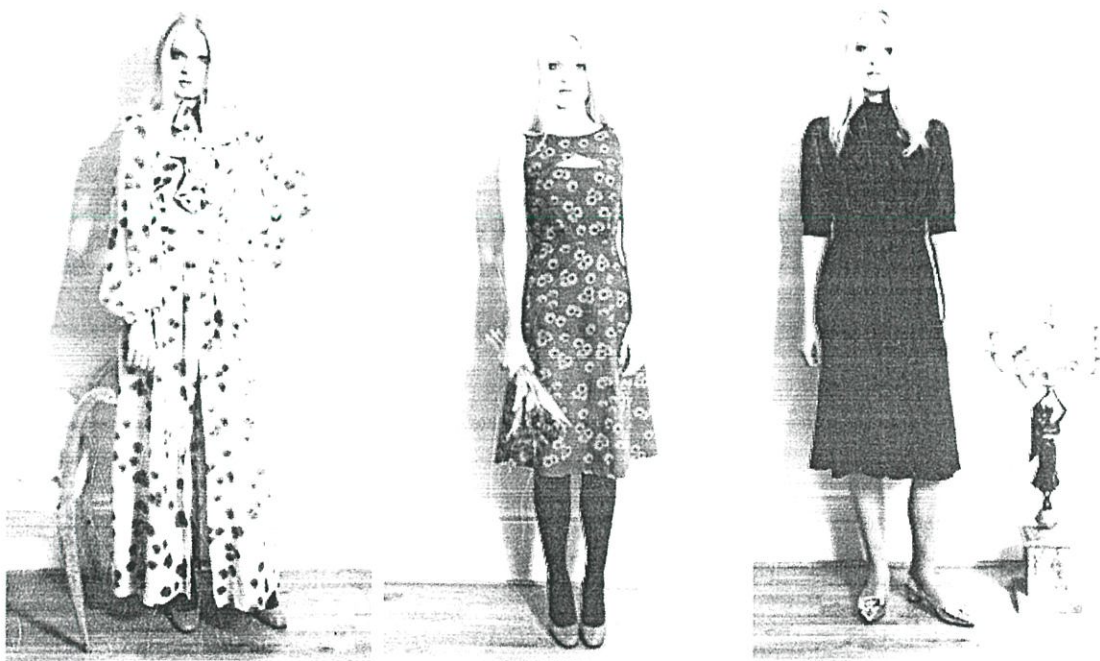
- 2.4.5.1 รูปแบบของเสื้อผ้าจะเป็นสากล เรียบง่าย หุหราและแฝงความเป็นอังกฤษ ไม่ตามเทรนแฟชั่นเพราะต้องการให้ใส่ได้ทุกเวลาและโอกาส
- 2.4.5.2 เน้นกราฟฟิคดอกไม้และลูกไม้เพื่อแสดงความอ่อนหวานและความเป็นผู้หญิง

2.4.6 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ของบิวตี้ฟูล โชล

บิวตี้ฟูล โชล ได้ทำคอลเลกชัน บิวตี้ฟูล โชล ลอนดอนในเดือนมีนาคม ค.ศ.2011 คอลเลกชันนี้มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักเนื่องจาก ความเป็นตัวของตัวเอง ความมีชีวิตชีวา และลวดลายพิมพ์ที่เป็นเอกลักษณ์ซึ่งแสดงให้เห็นฤดูกาลต่างๆของลอนดอน ซึ่งได้รับแรงบันดาลใจมาจากลวดลายกิโมนิโบราณ แต่นำมาใส่ลูกเล่นเพิ่มเสน่ห์ให้ความเป็นอังกฤษเข้าไป การตัดเย็บที่ผสมผสานกันระหว่างความคลาสสิกและร่วมสมัย บวกกับลวดลายพิมพ์ที่มีรายละเอียดในเสื้อผ้าที่สามารถใส่ได้ตั้งแต่เช้าจรดเย็น ใช้ประโยชน์ได้หลากหลาย ทำให้คอลเลกชันบิวตี้ฟูล โชล ลอนดอน เป็นทางเลือกหนึ่งของหญิงสาวที่ต้องการสไตล์และความเป็นผู้หญิง

ภาพที่ 2.23 คอลเลคชั่น บิวดีฟูล โซ ลอนดอน ฤดูใบไม้ผลิ – ฤดูร้อน ปีค.ศ.2012
ที่มา <http://beautiful-soul.uk>

ภาพที่ 2.24 คอลเลคชั่น บิวดีฟูล โซ ลอนดอน ฤดูใบไม้ร่วง – ฤดูหนาว ปีค.ศ.2012
ที่มา <http://beautiful-soul.uk>

ภาพที่ 2.25 คอลเลคชั่น บิวตี้ฟูล โซ ลอนดอน ฤดูใบไม้ผลิ – ฤดูร้อน ปีค.ศ.2013
ที่มา <http://beautiful-soul.uk>

2.4.7 กลุ่มเป้าหมาย

ผู้หญิง มีความเป็นผู้หญิง ชอบความหรูหราและ มีความต้องการที่จะแตกต่าง แต่ไม่เรียกร้องความสนใจ ชอบเสื้อผ้าที่สามารถใส่ได้ในทุกยุคทุกสมัยไม่ตามเทรน ให้ความสำคัญต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

เพศ	หญิง
อายุ	25-35 ปี
การศึกษา	ระดับปริญญาตรี
รายได้	30,000 – 200,000 บาท

2.5 ข้อมูลเกี่ยวกับชนิดของผ้าที่ใช้ในการออกแบบ

2.5.1 ผ้าไหม

ไหมถือเป็น ราชนิแห่งใยผ้า เพราะมีความนุ่มนวล เงางาม มีลักษณะที่แตกต่างจากเส้นใยชนิดอื่นดังนี้

2.5.1.1 ให้ความรู้สึกสัมผัสแห้งเสมอ แม้ผ้าไหมนั้นจะดูความชื้นไว้จนเกือบอึดตัว

2.5.1.2 เงามัน มีประกาย ที่เป็นลักษณะเฉพาะ

2.5.1.3 ดูดความชื้นดี เวลาสวมใส่รู้สึกสบาย ไม่เปียกแฉับตัวมากเกินไป

2.5.1.4 อ่อนตัวแต่คงรูป จับจีบได้ดี

2.5.1.5 ต้านทานแรงดึงได้สูง ทนทาน

ไหมมีประวัติการใช้งานมานานประมาณ 5,000 ปี ในประเทศจีนก่อนประเทศอื่นทั้งหมด ราชินีองค์หนึ่งของจีนทรงพระนามว่า ลีลิ่งจี้ พบว่า หนอนผีเสื้อชนิดหนึ่งชักใยออกหุ้มห่อตัวของมันเองเพื่อพัก่อน คอยระยะเวลาก่อนที่จะกลายเป็นตัวผีเสื้อ ใยนี้เมื่อคลี่ออกจะยาวติดต่อกัน และเหนียวมาก สามารถใช้ทอเป็นผ้าได้ พระองค์ได้ทำการค้นคว้าศึกษาด้วยตนเองจนสามารถสาวออกเป็นเส้นใยยาว ปั่นเป็นเส้นด้าย และรู้จักวิธีเลี้ยงไหม แต่ก็ปิดเป็นความลับ รู้กันแต่เฉพาะบุคคลที่เกี่ยวข้องในพระราชวัง หลายร้อยปีต่อมาจึงแพร่หลายเข้าสู่ประชาชน และอีกหลายพันปีต่อมาจึงแพร่หลายออกไปในหลายประเทศ

ประเทศที่สองที่รู้จักการเลี้ยงไหมคือ เกาหลี โดยชาวจีนผู้ลี้ภัยทางการเมืองได้นำเอาไข่ของไหมติดตัวไปด้วย ชาวญี่ปุ่นศึกษาการเลี้ยงไหมจากชาวเกาหลีอีกทอดหนึ่ง แล้วจึงแพร่ไปยังประเทศต่างๆ ในยุโรป ประมาณ พ.ศ. 903 เปอร์เซียกลายเป็นจุดศูนย์กลางการค้าไหมระหว่างเอเชียและยุโรป ชาวอาหรับเป็นช่างทอและย้อมสี ในสมัยโรมันการค้าไหมเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เศรษฐกิจของประเทศล่ม เพราะประชาชนนิยมผ้าไหม ทำให้ต้องส่งเงินออกนอกประเทศมาก การค้าไหมในสมัยนั้น ชั่งน้ำหนักไหมแลกกับทองคำเป็นน้ำหนักค่อนน้ำหนัก ในพุทธศตวรรษที่ 19 การใช้ผ้าไหมได้แพร่จากชนชั้นสูงมาเป็นชนชั้นกลาง และปัจจุบันทุกคนสามารถหาซื้อ สวมใส่กันได้ทั้งสิ้น

ตัวหนอนไหม แบ่งออกเป็น 2 ชนิด ได้แก่

- 1.) Monovoltine ไหมชนิดนี้ ออกไข่เพียงปีละครั้งเดียว ได้แก่ พวกไหมป่า ดำรงชีวิตอยู่ตามธรรมชาติ อาศัยตามต้นไผ่ มีมากในประเทศจีน
- 2.) Polyvoltine ออกไข่ได้ปีละหลายครั้ง ตามปกติถ้าเลี้ยงถูกต้อง จะออกไข่ได้ถึงปีละ 3 ครั้ง

หนอนไหมเมื่อแตกออกมาจากไข่จะมีความยาวประมาณ 3 มิลลิเมตร หนักประมาณ 5 มิลลิกรัม ถ้าอาหารสมบูรณ์ หนอนไม่เป็นโรค ภายใน 20-30 วัน จะชักใยทำรัง ตัวหนอนลอกคราบเปลี่ยนหนังหุ้มตัว 4 ครั้ง ทุกครั้งที่ลอกคราบ หนอนไหมจะหยุดพักกินอาหารเป็นเวลา 24 ชั่วโมง

เมื่อหนอนพร้อมที่จะทำรัง จะหยุดกินอาหาร น้ำหนักตัวลดลง สีจะเปลี่ยนเป็นสีครีม เริ่มค้นหาที่ทำรัง ไหมจะเริ่มชักใยจากข้างนอกเข้าหาตัวเป็นรูปรี ตรงกลางคอดเล็กน้อย ใยไหมนี้

ขับออกมาจากต่อมที่ศีรษะ 2 ต่อม ก่อนชักใย ไหมจะงอตัวเข้ามาเหมือนรูปเกือกม้า แล้วยกศีรษะ
 ล่ายไปมาเป็นรูปเลข 8 ใยชักออกมาครั้งแรกค่อนข้างยุ่ง แล้วจะค่อยๆเรียบเป็นระเบียบยิ่งขึ้น

ผ่านไปประมาณ 7 วัน ก็จะนำรังไหมมาต้มให้ตัวตาย ถ้าทิ้งไว้นานกว่านี้ตัวหนอนจะ
 กลายเป็นผีเสื้อหะลุรังขาด รังไหมที่ต้มแล้วตากให้แห้งแล้วนำไปทำการสาวไหม ใยไหมเมื่อสาว
 ออกจากรัง ใยจะแข็งกระด้าง เพราะมี เซริซิน (Sericin) หุ้มอยู่ สามารถฟอกออกได้ด้วยสบู่ ใยจะ
 นุ่มมัน น้ำหนักลดไปประมาณร้อยละ 25

ชนิดของผ้าไหม

แม้จะได้จากใยไหมชนิดเดียวกัน การสาวไหม การทำเส้นด้ายและความยาวของใย เมื่อทอ
 เป็นผ้าแล้วมีชื่อเรียกต่าง ๆ กัน ทำให้ทราบชนิดและคุณภาพของใยที่ใช้ทอได้ทันที เช่น

Silk คือ ผ้าไหมที่ผลิตด้วยใยไหมเลี้ยง

Reeled Silk คือ ผ้าไหมที่ทำมาจากใยไหมเลี้ยงที่ยาวตั้งแต่ 300 หลาขึ้นไป

Wild Silk และ Tussah Silk คือ ใยไหมป่า สีนํ้าตาลอ่อน ใยสั้น ผลิตเป็นผ้าโดยไม่ฟอกสีฟุ้ง
 ออก นิยมใช้ธรรมชาติ ส่วนมากทำมาจากประเทศจีน

Raw Silk คือ ผ้าไหมดิบ ทอจากใยไหมเลี้ยง ไม่ฟอกเอาเซริซินออก มีสีเหลืองนวล
 ถึงเหลืองเข้ม

Dupion Silk คือ ผ้าที่ทำด้วยใยไหมที่ตัวหนอนไหม 2 ตัวทำรังอยู่ด้วยกัน ใยมีขนาด
 ใหญ่ ไม่เรียบ เรียกสั้นๆว่า Dupioni

Spun Silk คือ ผ้าที่ทำด้วยใยไหมสั้นๆ บางที่เป็นเศษไหมที่ดึงออกในเวลาสาวไหม
 บางทีก็นำมาจากรังไหมที่ตัวผีเสื้อไหม เจาะใยให้ขาดออกไปแล้ว ทำเป็น
 ผ้าเนื้อหยาบ หนา เวลาทอใช้ Reeled Silk เป็นด้ายยืน

คุณสมบัติและลักษณะเฉพาะ

โครงสร้างโมเลกุล

โปรตีนของใยไหมเรียกว่า ไฟโบรอิน (Fibroin) ส่วนกาวที่หุ้มใยเป็นโปรตีนอีกชนิด
 เรียกว่าเซริซิน โปรตีนของใยไหมไม่มีกำมะถันในเส้นใย ทำให้แตกต่างจากใยขนสัตว์ โมเลกุลของ
 ใยไหมเรียงตัวกันเป็นระเบียบมาก ใยไหมจึงมีความเหนียวมาก

ลักษณะทางกลึงจุดพรรณ

ใยไหมเป็นเส้นทึบ ไม่คงรูป ผิวภายนอกมีรอยแตก เส้นไหมเหมือนลูกปัดต่อกันเป็นข้อๆ ใยฟอกแล้วมีรูปสามเหลี่ยมมุมมน เพราะเป็นเส้นใยสองเส้นอยู่ชิดกัน ใยทั้งเส้นเรียกว่า บรินส์ (Brins)

ขนาดและรูปร่าง

ใยไหมสาวประณีตจะยาว 900 - 1,200 เมตร ขนาด 9 - 11 ไมครอน ริมหั่นใยเรียบ เป็นมัน และลื่น มีสีขาวจนกระทั่งสีน้ำตาล ไหมป่าริมใยขรุขระ ขนาดไม่สม่ำเสมอ มีสีเหลืองถึงสีน้ำตาล

ความต้านแรงดึง

ใยไหมมีความต้านแรงดึงสูงมาก เหนียว 2.4 - 5.1 กรัมต่อเดนเยอร์เมื่อแห้ง ถ้าเปียกความเหนียวลดลงเหลือเพียงร้อยละ 80 - 85 ของความเหนียวเมื่อแห้ง

การคืนรอยยับและการยืดตัว

ใยไหมยืดหยุ่นดี และ ยืดตัวออกไปได้ปานกลาง เมื่อแห้งยืดได้เพียงร้อยละ 10 - 25 ของเมื่อเปียก และยืดออกได้ไม่เกินร้อยละ 33 - 35 ถ้ายืดตัวเพียงร้อยละ 2 จะคืนตัวได้อย่างรวดเร็ว

ความคงตัว

ใยไหมมีความคงตัวปานกลาง รอยยับค่อยๆ คืนตัวช้าๆ แต่คืนตัวได้ไม่หมด

ความหนาแน่น

ความถ่วงจำเพาะของเส้นใยอยู่ในระหว่าง 1.25 - 1.34 ดังนั้น โครงสร้างเส้นใยจะไม่หนาแน่นเหมือนใยเซลลูโลส ทำเนื้อผ้าบางเบาได้ดี เนื้อผ้าเหนียวและทนทาน

การดูดความชื้น

มีความชื้นริเกินร้อยละ 11.0 ความชื้นริเกินอิมตัวร้อยละ 25 - 35 ดูดความชื้นได้ดี ทำให้ดูดสีย้อมและสารถแต่งได้ดี ยังสามารถดูดสารชนิดอื่นจากของเหลว เข้าไปเก็บไว้ในเส้นใยได้ เช่น กลิ่นของโลหะต่างๆ ดังนั้นการซักน้ำหรือตกแต่งผ้าไหมด้วยน้ำที่ไม่สะอาด มีกลิ่นของโลหะผสมอยู่จะทำให้ผ้าไหมขาดเร็ว

ความอยู่ตัว

ไม่ว่าจะซักเปียกหรือซักแห้ง ไม่ทำให้ผ้าไหมยืดหรือหด

ความทนร้อน

ไหมติดไฟง่าย แต่จะดับเมื่อเอาออกจากไฟ ถ้าที่เหลือเป็นเม็ดเล็กๆสีดำ เพราะ มีกลิ่นเหมือนขนนกไหมไฟ สามารถทนความร้อนได้สูงถึง 135 องศาเซลเซียส แต่จะเหลืองไหม้ หรือสลายตัวที่ 177 องศาเซลเซียส ผ้าไหมขาวเปลี่ยนเป็นสีเหลืองได้ง่าย ควรใช้ผ้าฝ้ายขึ้นปิดข้างบนเวลารีด จะได้ไม่เปลี่ยนสี

ความทนค้าง

ค้างเป็นอันตรายต่อเส้นใย ละลายได้ในโซดาไฟ ดังนั้นถ้าจะซักเสื้อผ้าไหมเอง ไม่ควรซักด้วยผงซักฟอก ควรใช้น้ำสบู่อย่างอ่อน น้ำประสานทองและแอมโมเนียไม่ทำอันตรายต่อเส้นใย เว้นแต่จะถูนานๆ

ความทนกรด

กรดเข้มข้นละลายไหมได้ กรดเข้มข้นปานกลางทำให้ไหมหดและย่น โครงสร้างของใยไหมดูดซึมกรดได้เร็วและเก็บไว้ภายในเส้นใยได้วย ทำให้ซักออกยาก กรดอินทรีย์ไม่ทำอันตรายต่อเส้นใย ดังนั้นการปรับปรุงไหม จึงนิยมแช่ผ้าไหมในกรดน้ำส้ม

ความทนสารละลายอินทรีย์

สารอินทรีย์ที่ใช้ซักแห้งและลบรอยเปื้อน ไม่เป็นอันตรายต่อเส้นใย

ความทนต่อแสงและอื่นๆ

ไหมไม่ทนต่อแสงแดด แสงแดดจะทำให้ผ้าไหมขาดเร็ว เวลาเก็บผ้าไหมจึงควรห่อด้วยผ้าหรือกระดาษสีดำ ไม่นำกระแสไฟฟ้า ทำให้เกิดไฟฟ้าสถิตย์ได้ ไม่นำความร้อน ทำให้สวมใส่สบาย ทั้งฤดูหนาวและฤดูร้อน ปรับอุณหภูมิภายในเส้นใยเองได้อย่างน้อยประมาณ 5 องศาเซลเซียส

ความทนแบคทีเรียและอื่นๆ

ไหมไม่ขึ้นรา ถ้าผ้าไหมที่เก็บไว้สะอาด แบคทีเรียไม่เจริญเติบโตบนใยไหม มอดไม่กัดกิน

การพิจารณาคุณภาพไหม

คุณลักษณะที่จะแสดงให้เห็นว่า ไหมดีหรือไม่นั้น พิจารณาจาก 8 ประการด้วยกัน คือ

- 1.) ความสม่ำเสมอ ใยไหมและเส้นด้ายต้องมีขนาดสม่ำเสมอเท่ากันตลอด
- 2.) ความยืดหยุ่น และความแข็งแรง ถ้าไหมมีคุณสมบัติ เวลาทอจะได้ผ้าเนื้อเรียบสม่ำเสมอ ถ้าไม่ดีมักมีปลายเส้นใยโผล่ขึ้นมาและมีรอยต่อเส้นใย ในเส้นด้ายนั้น
- 3.) ความสดใสและเป็นมัน ต้องดูสม่ำเสมอ ตลอดทั้งผืนผ้า
- 4.) Crossing คือ ลักษณะที่ใยไหมพองเป็นแห่งๆ มักจะเกิดในระยะเวลาที่สาวหรือปั่นใยไหมที่มีความเร็วหรือแรงดึงของใยไหมไม่เท่ากัน เมื่อทอเป็นผืนผ้าจะทำให้ขรุขระ
- 5.) ขน ที่เกิดจากการที่ใยขาดมาก กลายเป็นเส้นใยโผล่พื้นผิวผ้าขึ้นมามากเกินไป
- 6.) เส้นด้ายมีจุดขาวๆ อยู่ประปรายทั่วไป เวลาข้อมสิจะติดไม่เท่ากัน เกิดขึ้นเพราะสาวไหมในน้ำที่ร้อนไม่พอ กาวหรือขี้ผึ้งไหมยังไม่อ่อนตัว ดึงใยไหมออกทำให้เส้นใยแตก
- 7.) มีปมหรือปมของเส้นใยที่ขาดและพันกันเป็นกระจุกติดอยู่ในเส้นด้าย

- 8.) ห่วง เกิดจากการสาวไหมซึ่งดึงใยไหมออกมาแต่ละเส้นยาวไม่เท่ากัน ทำให้หย่อน เกิดเป็นห่วงในเส้นด้าย

สรุปผลการวิเคราะห์

โครงการออกแบบสิ่งทอ ด้วยเทคนิคอีโคปริ้นต์และฮาปะ โซเมะ ให้กับร้านบิวตี้ฟูล โชล ใช้ผ้าไหมในการออกแบบเนื่องด้วยเหตุผลดังนี้

1. ความสามารถในการดูดซับสีของเส้นใยไหมมีมากกว่าเส้นใยธรรมชาติชนิดอื่น เนื่องจากมีความชื้นรีเทนร้อยละ 11.0 ความชื้นรีเทนอิมดัวร์ร้อยละ 25 – 35 ดูดความชื้นได้ดี ทำให้ดูดสีย้อมและสารถกแต่งได้ดี
 2. ความงาม เนื่องจากผ้าไหมมีความมันเงา สวยงาม เมื่อนำมาทำเทคนิคแล้วผ้าที่ได้มีสีสวยงามกว่าทำเทคนิคกับผ้าฝ้าย และผ้าเรยอน
- ซึ่งผ้าไหมที่ใช้ในการออกแบบนี้ มี 2 แบบคือ ผ้าไหมทอ1เส้น และผ้าไหมจีน

2.6 ข้อมูลเกี่ยวกับการออกแบบลวดลายผ้า

2.6.1 การจัดแบ่งลวดลาย

เมื่อวิเคราะห์ลวดลายพิมพ์เท่าที่นักออกแบบได้กระทำกันมานั้น สามารถจัดแบ่งลวดลายออกได้เป็น 5 หมู่ประกอบด้วย

- 2.6.1.1 ลายดอกไม้ (flora) รวมถึงส่วนอื่นๆ ของพืช เช่น ใบ ผล รากและอื่นๆ
- 2.6.1.2 ลายสัตว์ (animal) ได้แก่สัตว์ทุกประเภทเช่น นก ปลา ผีเสื้อ ต้องเป็นสัตว์ที่มีความน่ารัก มีความน่าใช้ รวมถึงภาพคนหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของสัตว์
- 2.6.1.3 ลายเรขาคณิต (geometric) ได้แก่ ลายที่นำเอารูปร่างในหลักเรขาคณิตมาใช้ในการออกแบบเช่น สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม วงกลม เป็นต้น
- 2.6.1.4 ลายสมัยใหม่ (abstract) เป็นลวดลายซึ่งมีลักษณะคล้ายเรขาคณิตมาก แต่ไม่ได้เป็นรูปร่างเรขาคณิต บางครั้งอาจชักจูงให้เกิดแนวความคิดอย่างอื่นขึ้นมาได้ เป็นลวดลายที่บางครั้งดูเลื่อนลอยไร้ความหมาย
- 2.6.1.5 ลายภาพของจริง (objective or scenery) เป็นภาพวิิว เครื่องจักร อาคารหรือภาพการจราจร มาออกแบบเป็นลวดลายผ้า บางครั้งจะดัดแปลงจนเกือบพิจารณาไม่ได้ว่าภาพของจริงคืออะไร

2.6.2 การออกแบบลวดลาย

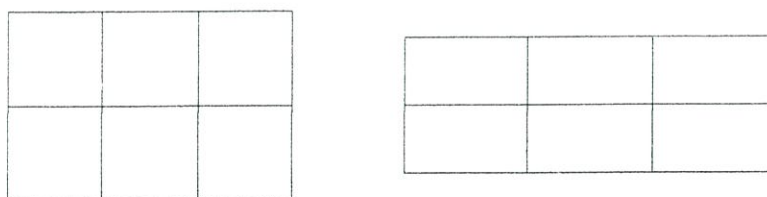
การออกแบบต่างๆมีพื้นฐานเบื้องต้นมาจากรูปทรงทางเรขาคณิต เนื่องจากเป็นรูปทรงที่ตัดทอนแล้ว และสามารถนำมาเรียงให้เกิดเป็นลวดลายต่างๆได้หลากหลาย

- 2.6.2.1 จุด (point) มีขนาดเล็ก ไม่มีพื้นที่ แต่เมื่อนำมาออกแบบอาจจะเพิ่มขนาดให้ใหญ่ขึ้นได้ มองเห็นเนื้อที่ชัดเจน และสามารถเปลี่ยนเป็นรูปร่างต่างๆได้มากมาย
- 2.6.2.2 เส้น (line) มีทั้งเส้นตรง ตามแนวตั้งหรือแนวนอน หรือแนวเฉียง หรือเส้นโค้ง หากนำเส้นเหล่านี้มาประกอบกัน หรือตัดกัน จะได้รูปร่างของเส้นที่แตกต่างจากเดิม เช่น ลายเส้นคลื่น ลายเส้นซิกแซก ลานเส้นกันหอย เป็นต้น ซึ่งลายเส้นเหล่านี้ทำให้เกิดความรู้สึกที่แตกต่างกันออกไป
- 2.6.2.3 วงกลม (circle) รวมไปถึงเส้นรัศมี เส้นคอร์ด เส้นอาร์ค เส้นสัมผัสรูปวงรี (eclipse) เส้นขดเกลียว (spiral) ก็ถูกจัดอยู่ในเรขาคณิตด้วยเช่นกัน
- 2.6.2.4 มุม (angle) เป็นรูปที่เกิดจากเส้นตรง 2 เส้นลากมาพบกันที่ปลายเส้นตรงอีกเส้น เกิดเป็นมุม 3 แบบ คือ มุมฉาก มุมแหลม มุมป้าน
- 2.6.2.5 รูปเหลี่ยม เช่น รูปสามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม ห้าเหลี่ยม ฯลฯ
- 2.6.2.6 รูปเส้นโค้ง เช่น ลายกนก เป็นต้น

2.6.3 ระบบการจัดวางลวดลาย

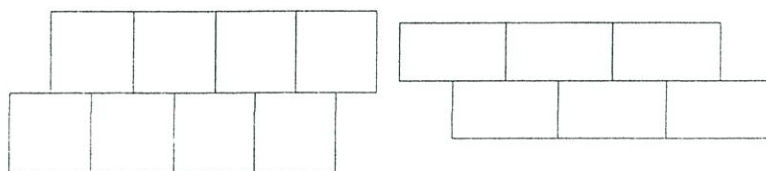
การต่อลายเป็นการนำเอาลายมาต่อกันจนเกิดเป็นแพทเทิร์น และการทำซ้ำกัน การต่อลายแบ่งออกเป็น 5 แบบคือ

- 2.6.3.1 Block เป็นการวางลายแบบธรรมดา

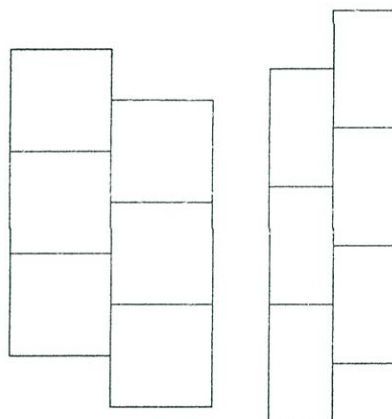
ภาพที่ 2.26 แสดงลักษณะการต่อลายแบบ Block

2.6.3.2 Brick เป็นการวางลายแบบต่ออิฐแนวนอน

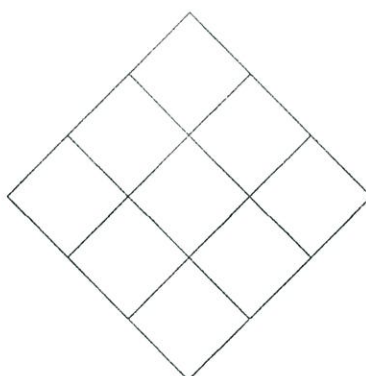
ภาพที่ 2.27 แสดงลักษณะการต่อลายแบบ Brick

2.6.3.3 Half-drop เป็นการวางลายแบบต่ออิฐแนวตั้ง

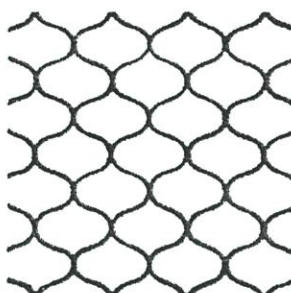
ภาพที่ 2.28 แสดงลักษณะการต่อลายแบบ Half-drop

2.6.3.4 Diamond เป็นการวางลายแบบข้าวหลามตัด

ภาพที่ 2.29 แสดงการต่อลายแบบ Diamond

2.6.3.5 Ogee เป็นการวางลายแบบตาข่าย

ภาพที่ 2.30 แสดงการต่อลายแบบ Ogee

การออกแบบที่มีแนวทางการคิดมาจากธรรมชาติ เช่น ดอกไม้ ผลไม้ สัตว์หรือแม้แต่ภาพเคลื่อนไหวในทะเล หาดทราย ราวตากผ้า กลุ่มเมฆหรือฝนตก เหล่านี้นำมาเป็นส่วนตกแต่งได้ทั้งสิ้น วัสดุหรือภาพตามธรรมชาติมีรายละเอียดมาก จนกระทั่งบางครั้งไม่สามารถนำมาเป็นแบบลวดลายได้ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องปรับปรุงให้ง่ายขึ้น ตัดรายละเอียดบางประการออกไป ทำให้แบบที่ออกมาดูสวยงามน่าใช้มากขึ้น นักออกแบบมีความเห็นพ้องกันว่า เป็นการยากที่จะเลียนแบบธรรมชาติให้เหมือนมากที่สุด และยิ่งกว่านั้นการออกแบบให้เหมือนธรรมชาติมากขึ้นเท่าใด จะยิ่งผิดมากเท่านั้น จากความคิดเห็นนี้ทำให้สามารถจัดเรียงลักษณะของแบบที่นำมาจัดทำลวดลายได้เป็น 3 ลำดับชั้น คือ

- 1.) ภาพของจริง Realistic or full details
- 2.) ภาพกึ่งของจริง Stylized or semi – details
- 3.) ภาพรูปทรง Extremely stylized or form

2.6.4 การออกแบบลายแบบมีขอบจำกัด

การออกแบบลายแบบมีขอบจำกัด หมายถึง แบบลวดลายตกแต่งที่มีเส้นรอบวงล้อม ลวดลายเอาไว้ ตัวอย่างที่เห็นได้ง่ายคือ ลวดลายกระเบื้องปูพื้น ผ้าพันคอแบบที่เหลี่ยมจตุรัส เป็นต้น ลายที่มีขอบจำกัดเนื้อที่ บางครั้งจะวางแผนออกลายจากจุดศูนย์กลางตามขวางแล้วค่อยๆ กระจายลายออกไปหาขอบ บางครั้งอาจแบ่งเนื้อที่ออกเป็นส่วนๆ แล้วตั้งต้นออกแบบจากขอบไปหาจุดศูนย์กลาง แบบลวดลายในขอบสามารถดัดแปลงไปได้หลายอย่าง อาจเป็นลายที่แบ่งเป็นส่วนซ้ำกัน หรือตลอดเนื้อที่ในขอบนั้น ไม่ซ้ำกันเลยก็ได้ วงขอบจำกัดเนื้อที่จะเป็นรูปใดๆก็ได้

2.6.5 การออกแบบลายริมและลายแถบ

ลายแถบและริมจะเป็นแนวยาว อาจเป็นลายง่าย ๆ ตามแบบ โบราณหรือพลิกแพลงอย่างสวยงาม นิยมใช้กันมาก นับแต่โบราณมาจนถึงปัจจุบัน ควรทำความเข้าใจไว้ด้วยว่า ลายแถบทุกชนิดจะใช้เป็นลายริมไม่ได้ ลายริมหมายความถึงลายซึ่งกำหนดอยู่ด้านนอกสุดของวัสดุที่ตกแต่งเป็นแนวกั้นเขตไว้ภายใน แต่ลายแถบนั้นไม่จำเป็นจะต้องอยู่ที่ริมเสมอไป อาจขนานกันไปหลายแถบจนเต็มพื้นที่เลยก็ได้ ลายแถบและลายริมต้องไม่กว้างจนเกินไป แต่ไม่กำหนดความยาว ขึ้นอยู่กับว่า ถ้าเป็นลายริมจะเอาไปล้อมรอบสิ่งใดไว้ ส่วนลายแถบนั้นจะเอาไปใช้ประโยชน์อย่างไร

ลายริมอาจเป็นเส้น เส้นเดียว วางรอบไว้หรือเป็นเส้นขนานหลายเส้นที่ได้จัดความหนาของเส้นให้แตกต่างกันและกำหนดระยะห่างระหว่างเส้นให้ดูงามตา ลายริมมักจะต้องมีมุมสำหรับอ้อมวงมาล้อมรอบสิ่งที่อยู่ภายใน การออกแบบตรงมุมวงกลับมักทำง่าย ๆ เป็นแบบซ้ำกับลายริมเดิมในระยะสั้น ลายริมจะต่อเนื่องกันเป็นเส้นยาวตลอดแนวที่ต้องการอย่างมีเอกภาพของลวดลายนั้น แบบที่ใช้เป็นลายริมจะต้องมีการเน้น ลักษณะตรงกันข้าม จังหวะ ความสมดุลย์ ความแตกต่างและคุณค่าเหล่านี้ให้สัมพันธ์กัน ลายริมจะต้องมีส่วนที่พอเหมาะ กับเนื้อที่ลวดลายที่ไปล้อมรอบอยู่

ลายริมไม่ควรตกแต่งประดับมากจนเกินไปหรือไปแข่งขันกับลวดลายภายใน ซึ่งกลายเป็นการทำลายเอกภาพของลวดลาย การจำแนกลักษณะของลายริมทำได้หลายแบบ ตามความถนัดของนักออกแบบ วิธีที่ง่ายที่สุดคือ

- 1.) เส้นตรง เช่น เส้นตรง เส้นขนาน ลายประเจีจั้น ลายซิกแซก และลายหักมุมแบบบั้ง นายสิบหรือลายเหล่านี้ผสมกัน
- 2.) เส้นโค้ง เช่น ลายโค้งเป็นลูกคลื่น ลายเส้นโค้ง ลายบิดเกลียว ลายลูกโซ่ และลายเกลียวแบบตะปูควง
- 3.) ลายเส้นผสมได้แก่ การนำเอาเส้นแบบต่าง ๆ มาผสมดัดแปลงเป็นรูปลายใหม่ การออกแบบลายแถบสามารถนำไปใช้ในการออกแบบสำหรับพิมพ์ริบบิ้น เพื่อใช้ในกิจการต่างๆหรืออาจดัดแปลงเป็นลายทอผ้าแถบขนาดเล็กใช้เป็นที่ริบบิ้นได้เช่นเดียวกัน

2.6.6 จิตวิทยากับลวดลาย

การออกแบบลวดลายผ้าต้องอาศัยหลักจิตวิทยาบางส่วน เพื่อมาเป็นมาตรฐานที่ออกแบบให้เหมาะสมกับความต้องการ พร้อมทั้งคำนึงถึงประโยชน์ใช้สอยของลวดลายนั้นๆ

สิ่งจูงใจให้ผู้บริโภคซื้อสินค้าหรือบริการ ขึ้นอยู่กับแรงขับและแรงจูงใจหลายอย่างประกอบกัน คุณสมบัติของผลิตภัณฑ์ รวมทั้งบริการจะสร้างความพึงพอใจให้กับผู้ซื้อสิ่งจูงใจใน

ด้านลวดลาย เช่น ลวดลาย รวมทั้งเนื้อผ้าจะทำให้ได้ลักษณะที่สวยงามและได้รับความนิยม การกระตุ้น หรือเร้าใจ จูงใจ ขึ้นอยู่กับคุณสมบัติของสิ่งเร้า ดังนี้

- 2.6.6.1 ขนาดในลวดลายผ้าต้องพอเหมาะกะกับประโยชน์ใช้สอย เช่น ผ้าตัดเสื้อที่มีลวดลายขนาดใหญ่ ย่อมไม่เหมาะกับคนรูปร่างเล็ก
- 2.6.6.2 การเคลื่อนไหวของสิ่งเร้าลวดลายที่ต่อเนื่องกัน ชักจูงสายตาของผู้พบเห็นให้ติดตามจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง โดยไม่สะดุด ย่อมทำให้ลวดลายนั้นก่อให้เกิดความเคลื่อนไหวได้ (motif)
- 2.6.6.3 ความเข้มของสิ่งเร้า ในการออกแบบลายพิมพ์ เช่น ถ้าใช้สีที่มีความสว่าง และคู่สดใส ย่อมเร้าใจผู้ซื้อได้ดีกว่า สีที่ดูขรึมคู่มัวหมอง ทำให้ความรู้สึกโน้มเอียงไปทางเศร้า
- 2.6.6.4 การเปลี่ยนแปลงของสิ่งเร้า ถ้าได้มีการเปลี่ยนแปลงไปก็จะทำให้เพิ่มความน่าสนใจได้มากขึ้น เช่นการใช้สีเข้มปนอ่อน หรือใช้สีสดสลับกับสีขุ่น
- 2.6.6.5 การกระทำซ้ำๆ เช่น แบบลวดลายผ้าที่ซ้ำๆกัน แต่วางอย่างมีระเบียบ จะเพิ่มความเร้าใจให้ต้องการมากขึ้นได้
- 2.6.6.6 การผ่านประสาทสัมผัสหลายครั้ง ถ้าสามารถทำให้บุคคลรับสัมผัสสิ่งเร้าผ่านทางประสาทหลายๆทาง จะช่วยให้การรับรู้สมบูรณ์มากกว่าการใช้ประสาทสัมผัสเพียงด้านเดียว ลักษณะเช่นนี้ เมื่อนำมาใช้ในการออกแบบลวดลายโดยการใช้ลวดลายสามมิติ จะทำให้ผ้านั้นเป็นที่นิยมมากกว่าปกติ
- 2.6.6.7 ความแปลกใหม่ของสิ่งเร้ามีความแปลกใหม่ทั้งเรื่องของลวดลายลักษณะและคุณสมบัติ จะมีประสิทธิภาพข่งกว่าสิ่งเร้าที่เคยชิน ซ้ำซาก และไม่มีเปลี่ยนแปลงแปลกใหม่

2.6.7 ลายเฉพาะแห่งและการวางลาย

การออกแบบลายเฉพาะแห่งหรือลายจุด หมายความว่า ลายที่มีเป็นแห่งๆ กระจัดกระจายทั่วไป เป็นลวดลายตกแต่งที่ใช้ตกแต่งที่ใช้กันมากเฉพาะวัตถุที่มีความยาวต่อเนื่อง โดยไม่จำกัด เช่น ผ้าและกระดาษการใช้ในที่อื่นมีน้อยมาก คำว่าที่เกี่ยวกับการออกแบบพิมพ์หาได้ยากที่มีอยู่เป็นการออกแบบลายทอเป็นส่วนใหญ่ คำว่าที่เกี่ยวกับลวดลายตกแต่งก็เป็นไปในด้านสถาปนิก นักออกแบบนำคำรำนี้นมาประยุกต์ใช้กับการออกแบบลายพิมพ์ กำหนดกฎเกณฑ์พอให้เป็นแนวทางสำหรับนักออกแบบรุ่นใหม่ได้ปฏิบัติ แต่พอมีทักษะชำนาญมากขึ้นบางท่านได้พลิกแพลงไปจน

เกือบจะหาเค้าโครงเดิมไม่ได้ นอกจากจะได้พยายามพิจารณาวิเคราะห์ดูอย่างละเอียด จึงจะเห็นได้ว่า ลวดลายนั้นๆ ออกแบบลวดวางระเบียบในลักษณะใด

ลายพิมพ์ผ้ามี 2 แบบ ได้แก่

- 2.6.7.1 ลายเฉพาะแห่งหรือลายจุด ลวดลายแบบนี้มีได้กำหนดว่า จะต้องมียกขนาดเล็กใหญ่่มากเท่าใด หรือเป็นลวดลายอย่างไรอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ อาจเป็นหลายอย่างรวมกันก็ได้ จัดวางห่างเป็นระยะๆ แล้วแต่ความต้องการว่า จะให้มีลายจำนวนมากน้อยเท่าใดบนผืนผ้า นิยามให้เข้าใจได้ง่ายว่า ลวดลายเฉพาะแห่งจะต้องมียกขนาดเนื้อผ้าที่เป็นพื้นมากกว่าที่เป็นลวดลายทั้งหมดรวมกัน
- 2.6.7.2 ลายเต็ม หมายความว่า ลวดลายซึ่งกระจุกกระจายเต็มตลอดเนื้อที่ สำหรับการออกแบบลายพิมพ์ผ้า ย่อมหมายความว่าแบบลวดลายที่แพร่กว้างเต็มตามหน้ากว้างของผ้า และต่อเนื่องกัน โดยใช้แบบลวดลายอย่างอื่นมาเชื่อมโยง ซึ่งอาจนิยามได้ว่าลายประเภทนี้จะต้องมีเนื้อที่ลายมากกว่าเนื้อที่ว่างของผืนผ้า

บทที่ 3

การพัฒนาการออกแบบ

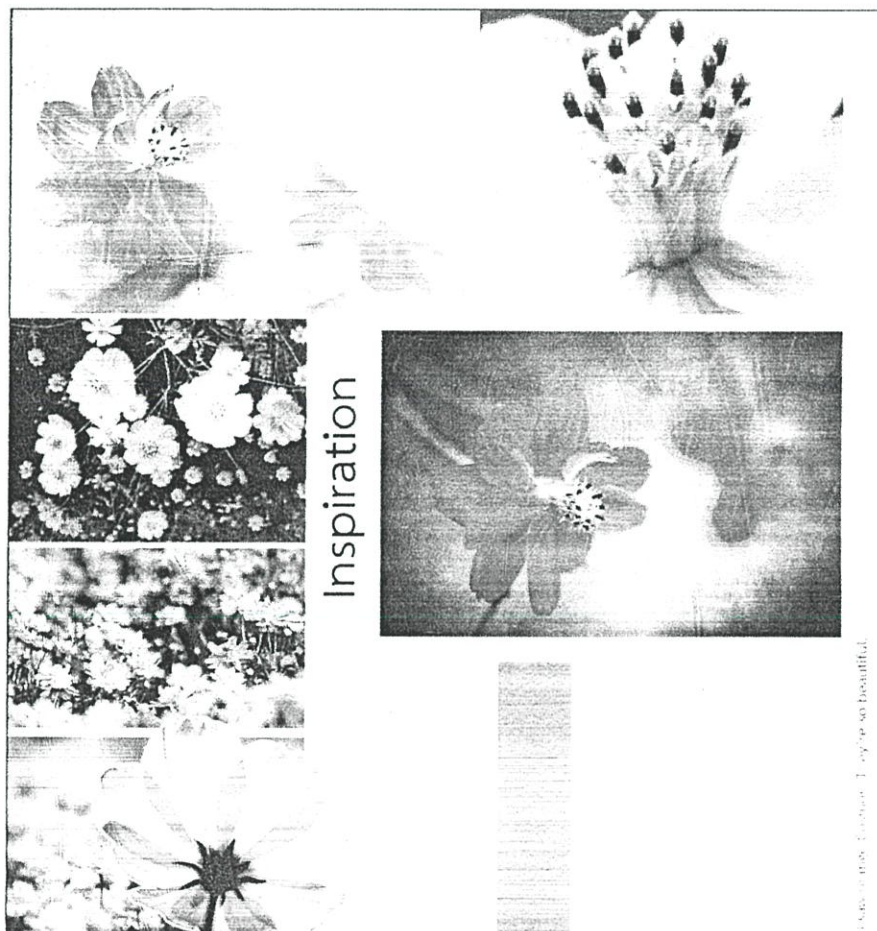
ในการทำวิทยานิพนธ์หัวข้อ โครงการออกแบบสิ่งทอ ด้วยเทคนิคอีโกลีนินต์และ ฮาปะ โซเมะ ให้กับร้านบิวตี้ฟูล โชล นั้น ผู้ศึกษาได้มีขั้นตอนการออกแบบดังนี้

- 3.1 วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปแนวทางการออกแบบ
- 3.2 ออกแบบลวดลายด้วยการทดลองเพื่อเก็บข้อมูล
- 3.3 การพัฒนาและออกแบบลวดลาย คือขั้นตอนการสเก็ตช์และพัฒนาแบบ ตามขอบเขตการศึกษา

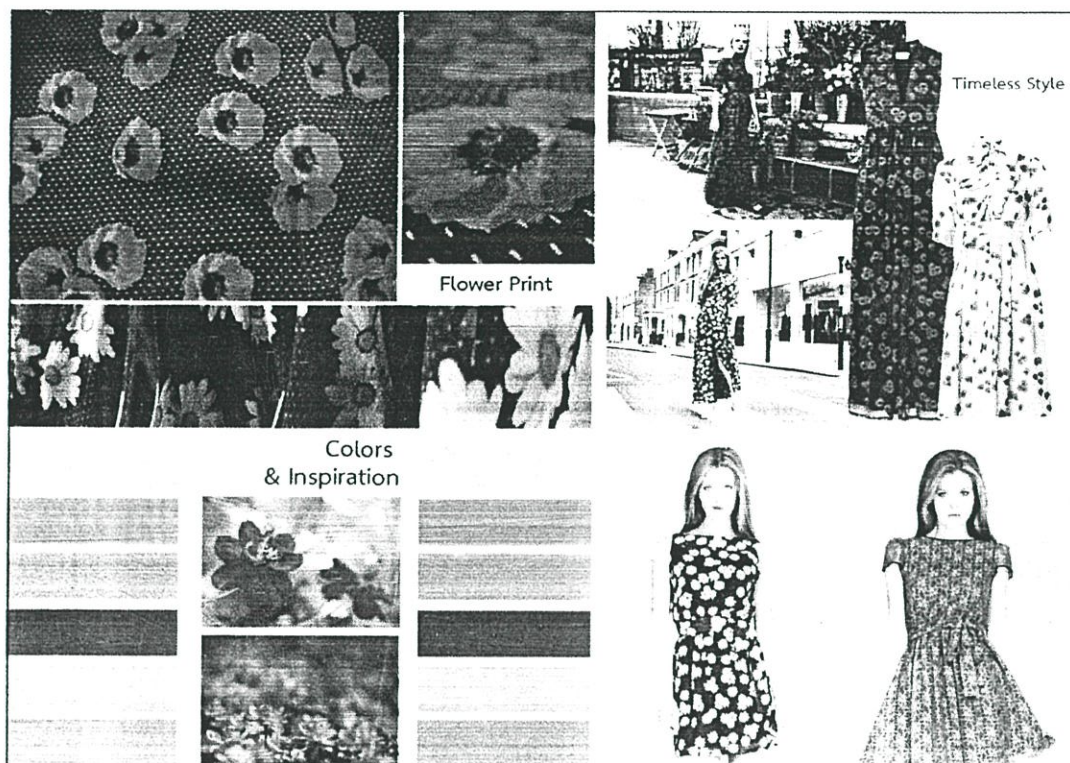
3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปแนวทางการออกแบบ

3.1.1 กลุ่มเป้าหมาย เป็นผู้หญิงวัยทำงานอายุระหว่าง 25-35 ปี อยู่ในสังคมเมือง รายได้ดีมีกำลังซื้อสูง มีรูปแบบการดำเนินชีวิตที่อิสระ รักธรรมชาติ รักศิลปะ มีความสนใจในงานออกแบบเฉพาะตัว สร้างสรรค์ มีความต้องการที่จะแตกต่าง แต่ไม่เรียกร้องความสนใจ ชอบเสื้อผ้าที่สามารถใส่ได้ในทุกยุคทุกสมัย ไม่ตามเทรน ให้ความสำคัญต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

3.1.2 เนื่องจากร้านบิวตี้ฟูล โชลมีแนวความคิดที่จะออกแบบเสื้อผ้าที่สามารถใส่ได้ทุกยุคทุกสมัยไม่ตามแฟชั่น จึงใช้รูปแบบเสื้อผ้าอ้างอิงจากรูปแบบเสื้อผ้าในคอลเลคชั่น บิวตี้ฟูล โชล ลอนดอน ในการออกแบบ และใช้แรงบันดาลใจเป็นรูปดอกดาวกระจาย

ภาพที่ 3.1 ภาพสีและแรงบันดาลใจในการออกแบบ

ภาพที่ 3.2 ภาพรูปแบบและสไตล์ที่ใช้นำมาออกแบบ

3.2 การออกแบบลวดลายด้วยการทดลองเพื่อเก็บข้อมูล

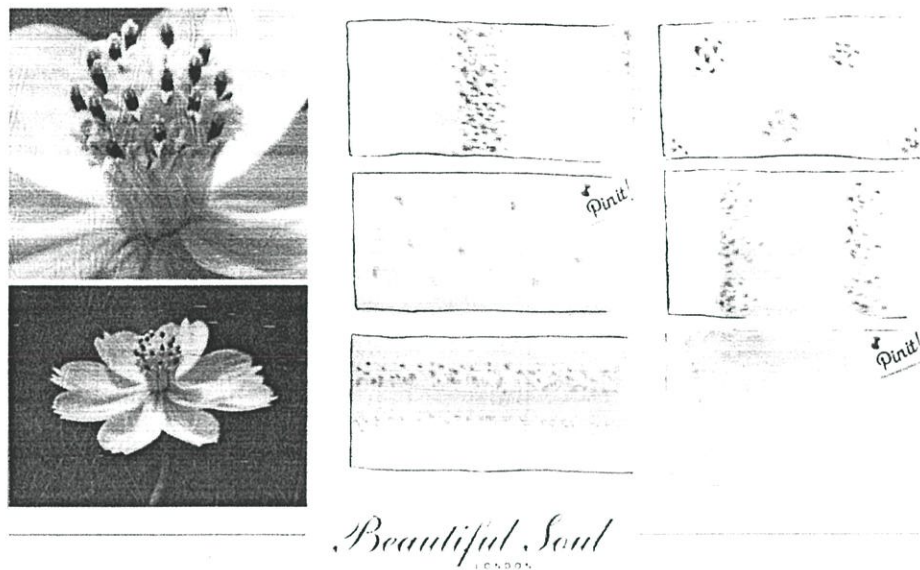
ทำการทดลองเทคนิคอีโคปริ้นต์บนผ้าไหมไทยและผ้าไหมจีน โดยเปลี่ยนดอกไม้ และวิธีการจัดเรียง เพื่อเก็บข้อมูลไปใช้ในการออกแบบลาย

ภาพที่ 3.3 ภาพผ้าที่ทดลองทำเทคนิคอีโคปริ้นต์ เพื่อเก็บข้อมูล

3.3 การพัฒนาและออกแบบลวดลาย

การพัฒนาแบบลวดลายสำหรับผ้าไหมจีน

ภาพที่ 3.4 ภาพการออกแบบลวดลายสำหรับผ้าไหมจีน

การพัฒนาแบบลวดลายสำหรับผ้าไหมจีน

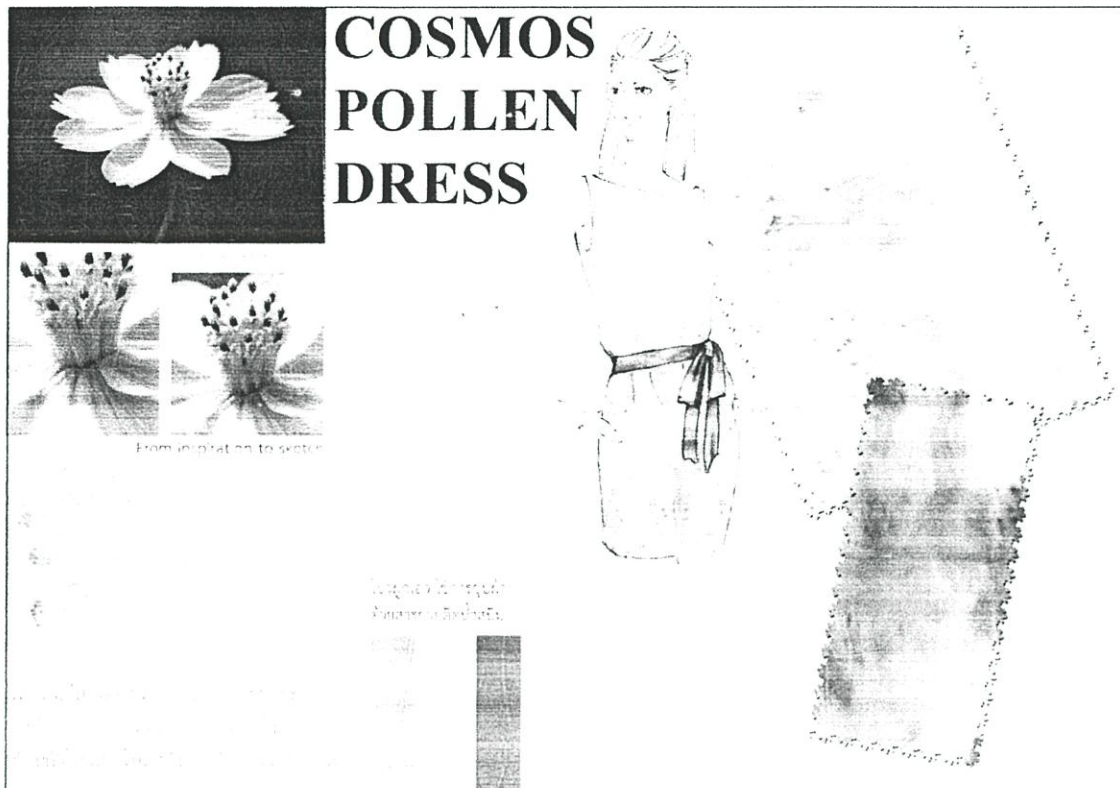
Beautiful Soul
LONDON

การพัฒนาแบบลวดลายสำหรับผ้าไหมจีน

Beautiful Soul
LONDON

ภาพที่ 3.5 ภาพการพัฒนาลวดลายสำหรับเครสสันผ้าไหมจีน

ภาพที่ 3.6 ภาพสรุปการออกแบบเครื่องแต่งกายแฟชั่น

การพัฒนาแบบลวดลายสำหรับผ้าไหมไทย

ภาพที่ 3.7 ภาพการพัฒนาแบบลวดลายสำหรับผ้าไหมไทย

การพัฒนาแบบลวดลายสำหรับเครสสั้นผ้าไหมไทย

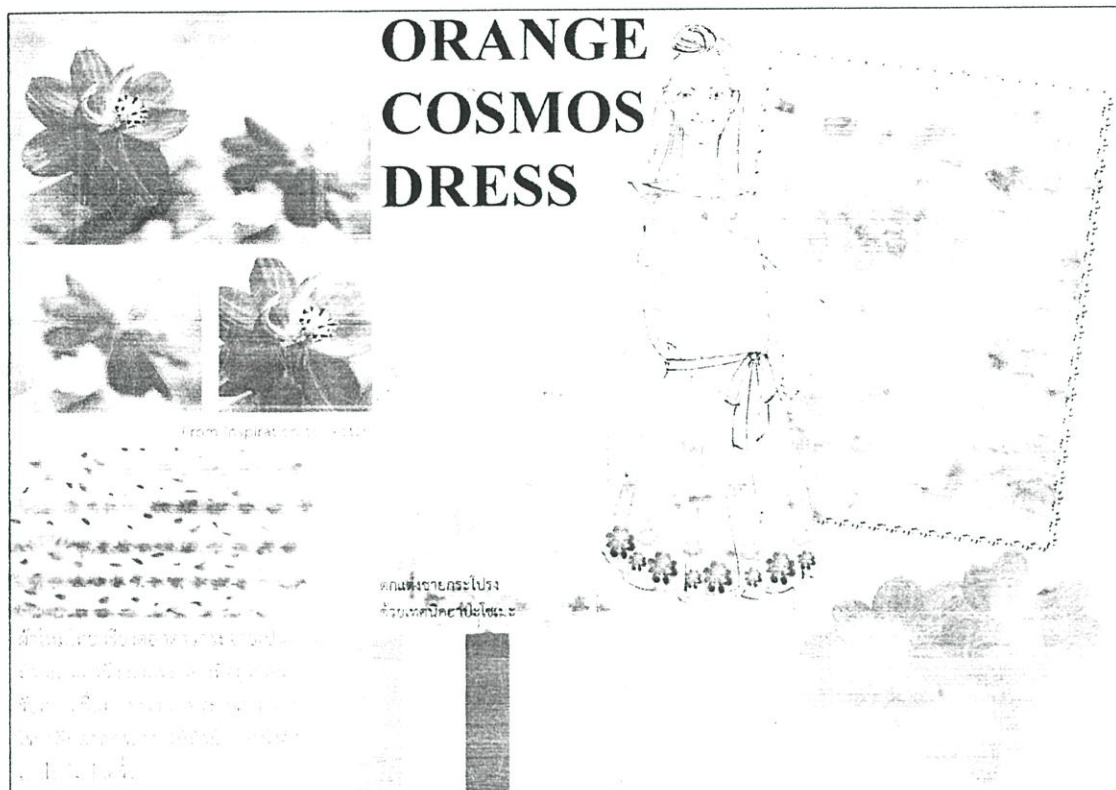
Beautiful Soul
L.O.O.O.S

การพัฒนาแบบลวดลายสำหรับเครสสั้นผ้าไหมไทย

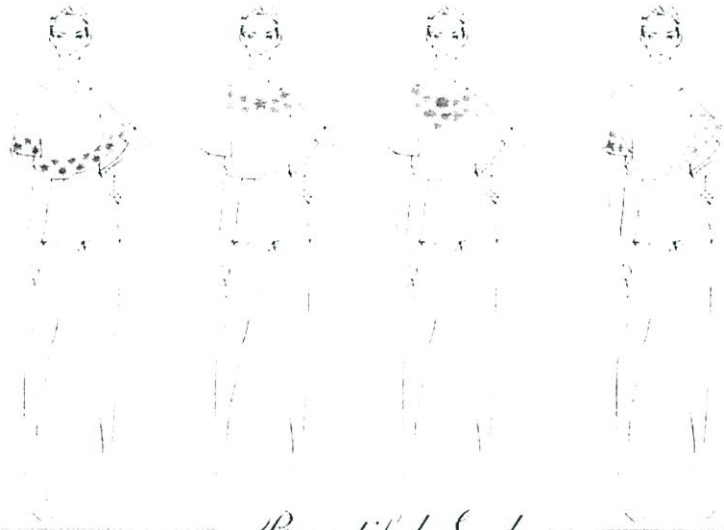
Beautiful Soul
L.O.O.O.S

ภาพที่ 3.8 ภาพการพัฒนาลวดลายสำหรับเครสสั้นผ้าไหมไทย

ภาพที่ 3.9 ภาพสรุปการออกแบบเครื่องนุ่งห่มผ้าไหมไทย

การพัฒนาแบบลวดลายสำหรับเสื้อสตรี

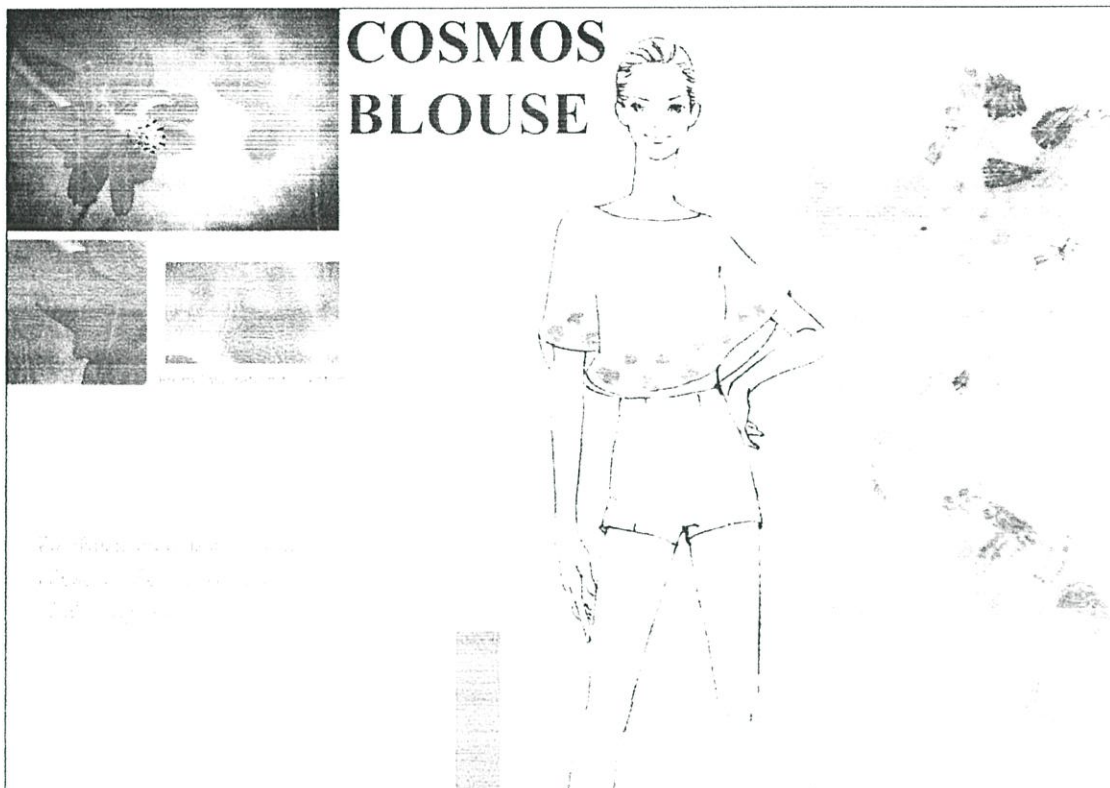
Beautiful Soul
LONDON

การพัฒนาแบบลวดลายสำหรับเสื้อสตรี

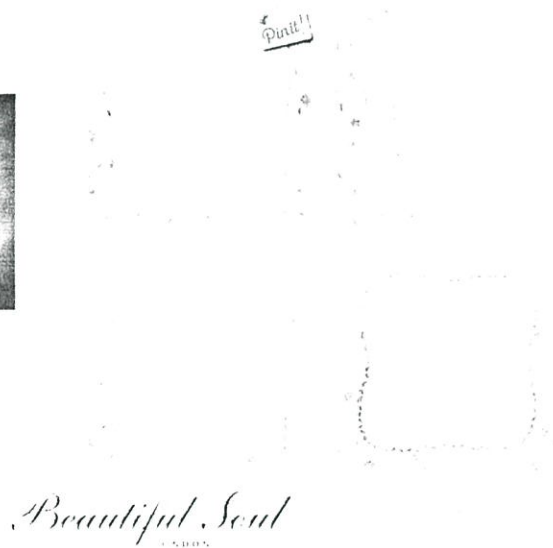
Beautiful Soul
LONDON

ภาพที่ 3.10 ภาพการพัฒนาแบบลวดลายสำหรับเสื้อสตรี

ภาพที่ 3.11 ภาพสรุปการออกแบบบลูซสำหรับเสื้อสตรี

การพัฒนาแบบลวดลายสำหรับผ้าพื้นคอขนาด 90 x 90

Beautiful Soul

ภาพที่ 3.12 ภาพการพัฒนาแบบลวดลายสำหรับผ้าพื้นคอขนาด 90 x 90 ซม.

การพัฒนาแบบลวดลายสำหรับผ้าพันคอขนาด 90 x 120

Print!

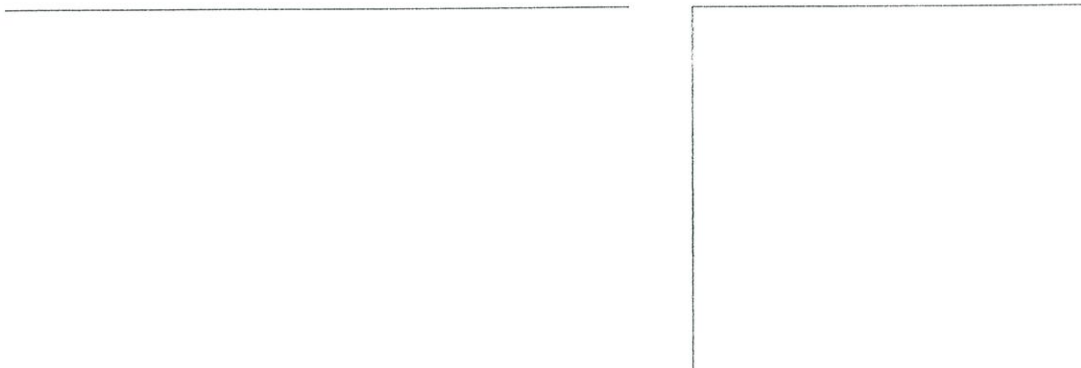
Beautiful Soul

ภาพที่ 3.13 ภาพการพัฒนาลวดลายสำหรับผ้าพันคอขนาด 90 x 120 ซม.

บทที่ 4

การนำเสนอผลงานออกแบบ

4.1 ภาพถ่ายและรายละเอียดผลิตภัณฑ์

ผ้าหลาผ้าไหมไทย

เทคนิค ฮาปะ โขเมะดอกดาวกระจาย

ภาพที่ 4.1 ภาพผ้าหลาผ้าไหมไทย

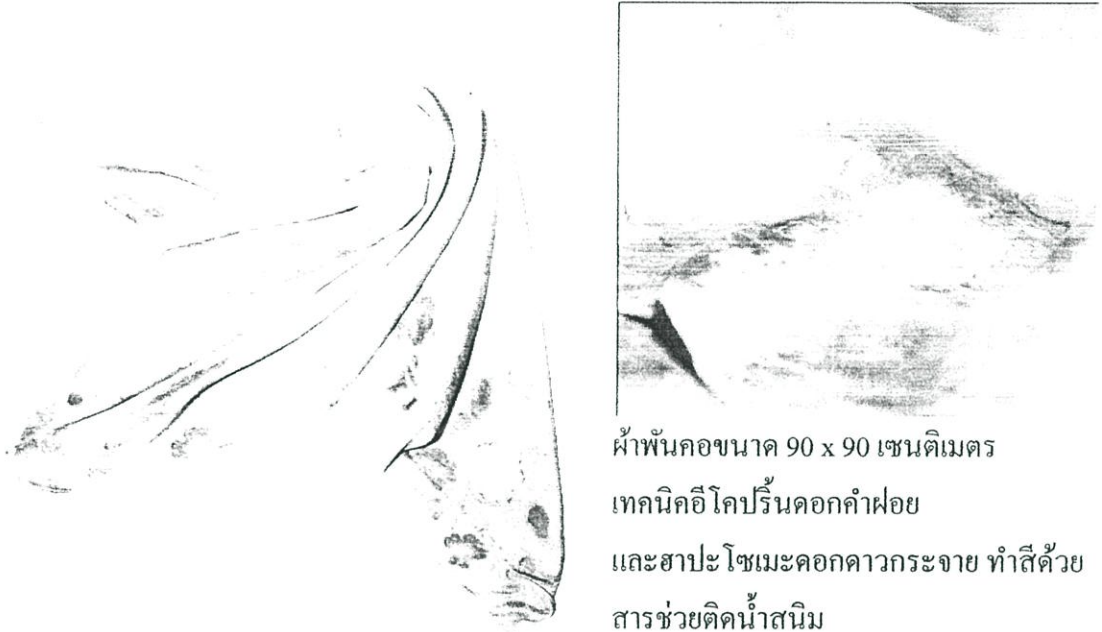

ผ้าหลาผ้าไหมจีน

เทคนิคอีโค่ปรี้นดอกคำฝอยและดอก

ดาวกระจาย

ภาพที่ 4.2 ภาพผ้าหลาผ้าไหมจีน

ผ้าพันคอขนาด 90 x 90 เซนติเมตร
 เทคนิคอีโคปริ้นดอกคำฝอย
 และฮาปะโซเมะดอกดาวกระจาย ทำสีด้วย
 สารช่วยติดน้ำสนิม

ภาพที่ 4.3 ภาพแสดงผ้าพันคอขนาด 90 x 90 เซนติเมตร

ผ้าคลุมไหล่ขนาด 70 x 180 เซนติเมตร
 เทคนิคอีโคปริ้นดอกคำฝอยและดอก
 ดาวกระจาย ทำสีด้วยการพ่นน้ำสนิม และ
 ฮาปะโซเมะดอกดาวกระจาย

ภาพที่ 4.4 ภาพแสดงผ้าพันคอขนาด 70 x 180 เซนติเมตร

เสื้อสตรี

วัสดุ ผ้าไหมไทย

เทคนิคอีโค ปรี้นต์ด้วยดอกกำฝอยและดอก
ดาวเรืองทำสีด้วยสารช่วยติดจุนสี ฮาปะโซ
เมะด้วยดอกดาวกระจาย

ภาพที่ 4.5 ภาพแสดงเสื้อสตรีขณะสวมใส่และรายละเอียด

ชุดกระโปรงสตรี

วัสดุ ผ้าไหมไทย

เทคนิคอีโค ปรี้นต์ด้วยดอกกำฝอยและดอก
ดาวเรือง ฮาปะโซเมะด้วยดอกดาวกระจาย
ทำสีด้วยสารช่วยติดน้ำสนิม

ภาพที่ 4.6 ภาพแสดงชุดกระโปรงสั้นสตรีผ้าไหมไทยขณะสวมใส่และรายละเอียด

ชุดกระโปรงสตรี
วัสดุ ผ้าไหมจีน
เทคนิคอีโค ปรี้นต์ด้วยดอกคำฝอยและดอก
ดาวกระจาย

ภาพที่ 4.7 ภาพแสดงเสื้อชุดกระโปรงสั้นสตรีผ้าไหมจีนขณะสวมใส่และรายละเอียด

4.2 การประเมินราคาต้นทุน

4.2.1 ผ้าหลาผ้าไหมไทย

ตารางที่ 4.1 แสดงราคาต้นทุนของผ้าหลาผ้าไหมไทย

วัสดุ	ค่าจ้าง	ราคา/หน่วย	จำนวน	ราคา (บาท)
ผ้าไหมไทย	-	300 บาท/หลา	1 เมตร	300
ดอกดาวกระจาย	-	0.25 บาท/ดอก	80 ดอก	20
-	ค่าผลิต	-	-	125
ราคารวม				445

4.2.2 ผ้าหลาผ้าไหมจีน

ตารางที่ 4.2 แสดงราคาต้นทุนของผ้าหลาผ้าไหมจีน

วัสดุ	ค่าจ้าง	ราคา/หน่วย	จำนวน	ราคา (บาท)
ผ้าไหมจีน	-	120 บาท/เมตร	1 เมตร	120
ดอกคำฝอย	-	100 บาท/100 กรัม	10 กรัม	10
ดอกดาวเรือง		1 บาท	1 ดอก	1
-	ค่าผลิต	-	-	50
ราคารวม				180

4.2.3 ผ้าพันคอขนาด 90 x 90 เซนติเมตร

ตารางที่ 4.3 ตารางแสดงต้นทุนของผ้าพันคอขนาด 90 x 90 เซนติเมตร

วัสดุ	ค่าจ้าง	ราคา/หน่วย	จำนวน	ราคา (บาท)
ผ้าไหมจีน	-	120 บาท/เมตร	1 เมตร	120
ดอกดาวกระจาย	-	0.25 บาท/ดอก	72 ดอก	18
ดอกคำฝอย		100 บาท/100 กรัม	20 กรัม	20
	ค่าดำเนินการ			250
-	ค่าเย็บริมผ้า	-	-	20
ราคารวม				408

4.2.4 ฝ้ายกลุ่มใหญ่ขนาด 180 x 70 เซนติเมตร

ตารางที่ 4.4 ตารางแสดงต้นทุนของฝ้ายกลุ่มใหญ่ขนาด 180 x 70 เซนติเมตร

วัสดุ	ค่าจ้าง	ราคา/หน่วย	จำนวน	ราคา (บาท)
ผ้าไหมจีน	-	180 บาท/เมตร	2 เมตร	240
ดอกดาวกระจาย	-	0.25 บาท/ดอก	100 ดอก	25
ดอกคำฝอย		100 บาท/100 กรัม	20 กรัม	20
	ค่าดำเนินการ			200
-	ค่าเย็บริมผ้า	-	-	20
ราคารวม				485

4.2.5 เสื้อสตรี

ตารางที่ 4.5 แสดงราคาต้นทุนของเสื้อสตรี

วัสดุ	ค่าจ้าง	ราคา/หน่วย	จำนวน	ราคา (บาท)
ผ้าไหมไทย	-	300 บาท/เมตร	1.5 เมตร	450
ดอกดาวกระจาย	-	0.25 บาท/ดอก	72 ดอก	18
ดอกคำฝอย		100 บาท/100 กรัม	20 กรัม	20
	ค่าผลิต			140
-	ค่าตัดเย็บ	-	-	200
ราคารวม				828

4.2.6 ชุดเดรสสั้นผ้าไหมไทย

ตารางที่ 4.6 แสดงราคาต้นทุนของชุดเดรสสั้นผ้าไหมไทย

วัสดุ	ค่าจ้าง	ราคา/หน่วย	จำนวน	ราคา (บาท)
ผ้าไหมไทย	-	300 บาท/เมตร	2 เมตร	600
ดอกดาวกระจาย	-	0.25 บาท/ดอก	240 ดอก	60
	ค่าผลิต			200
-	ค่าตัดเย็บ	-	-	400
ราคารวม				1,260

4.2.7 ชุดเดรสสั้นผ้าไหมจีน

ตารางที่ 4.7 แสดงราคาต้นทุนของชุดเดรสสั้นผ้าไหมจีน

วัสดุ	ค่าจ้าง	ราคา/หน่วย	จำนวน	ราคา (บาท)
ผ้าไหมจีน	-	120 บาท/เมตร	2 เมตร	240
ดอกดาวกระจาย	-	0.25 บาท/ดอก	40 ดอก	10
ดอกคำฝอย		100 บาท/100 กรัม	20 กรัม	20
	ค่าดำเนินการ			50
-	ค่าตัดเย็บ	-	-	350
ราคารวม				670

บทที่ 5

สรุปผลการออกแบบและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการออกแบบ

โครงการออกแบบสิ่งทอ ด้วยเทคนิคอีโคปริ้นต์และฮาปะ โซเมะ ให้กับร้านบิวตี้ฟูล โชล มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการเพิ่มทางเลือกให้กับการออกแบบผ้าด้วยสีธรรมชาติและเป็นการลดสารเคมีที่ใช้ในการทำสิ่งทอ ด้วยการนำเทคนิคอีโค ปริ้นต์ คือ การนำส่วนต่างๆของพืชมาผสมรวมกับผ้าแล้วให้ความร้อน โดยวิธีการนี้ และเทคนิค ฮาปะ โซเมะ ซึ่งเป็นเทคนิคการทำลวดลายบนผ้า โดยใช้ก้อนทูปใบไม้หรือดอกไม้กับผ้า ให้ได้สีและลวดลาย ร่วมกับสารช่วยติดต่างๆได้แก่ สารส้ม จุนสี และน้ำสนิม เพื่อให้สีติดทนและมีสีที่หลากหลายขึ้น โดยทำการทดลองและบันทึกผล จากนั้นจึงพัฒนาและสรุปแบบร่างขั้นสุดท้ายเพื่อนำไปผลิตเป็นผลงานจริง สามารถออกแบบสิ่งทอที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว แสดงให้เห็นถึงที่มาของแรงบันดาลใจ และเป็นไปตามจุดประสงค์ของโครงการ

มีขอบเขตของผลิตภัณฑ์ดังต่อไปนี้

- 1.1 ผ้าผืน 3 หลา จำนวน 2 ผืน
 - 1.1.1 ผ้าไหมจีน เทคนิคอีโค ปริ้นต์ด้วยดอกคำฝอยและดอกดาวกระจาย
 - 1.1.2 ผ้าไหมไทย เทคนิคฮาปะ โซเมะดอกดาวกระจาย
- 1.2 ผ้าคลุมไหล่ขนาด 70 x 180 ซม. จำนวน 1 ผืน
ผ้าไหมจีน เทคนิคอีโค ปริ้นต์ด้วยดอกคำฝอย สเปรย์น้ำสนิมให้ไล่สีแล้วฮาปะโซเมะด้วยดอกดาวกระจาย
- 1.3 ผ้าพันคอขนาด 90 x 90 ซม. จำนวน 1 ผืน
ผ้าไหมจีน เทคนิคอีโคปริ้นต์ดอกคำฝอย และฮาปะ โซเมะดอกดาวกระจาย
ทำสีด้วยสารช่วยติดน้ำสนิม
- 1.4 เสื้อสตรีจำนวน จำนวน 1 ตัว
ผ้าไหมไทย เทคนิคอีโค ปริ้นต์ด้วยดอกคำฝอยและดอกดาวเรืองทำสีด้วยสารช่วยติดจุนสี ฮาปะ โซเมะด้วยดอกดาวกระจาย
- 1.5 ชุดเดรสสั้น จำนวน 2 ตัว
 - 1.5.1 ผ้าไหมไทย เทคนิคอีโค ปริ้นต์ด้วยดอกคำฝอยและดอกดาวเรืองฮาปะโซเมะด้วยดอกดาวกระจาย ทำสีด้วยสารช่วยติดน้ำสนิม

1.5.2 ผ้าไหมจีน เทคนิคอีโกะ ปรี้นต์ด้วยดอกคำฝอยและดอกดาวกระจาย

5.2 ข้อเสนอแนะของนักศึกษา

- ในการทำสีธรรมชาตินั้น ผ้าต่างชนิดกันจะให้เฉดสีที่แตกต่างกันไป ดังนั้นในการทดลองต้องใช้ผ้าชนิดเดียวกับที่ทำการออกแบบ จึงจะทำให้งานที่ออกมามีความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด
- ดอกไม้ให้สีในแต่ละแหล่งที่มาให้สีที่แตกต่างกัน ควรทำการทดลองสีจากดอกไม้ที่ได้มาในแต่ละครั้ง หรือพยายามเลือกสีดอกไม้จากแหล่งเดิม

5.3 ข้อเสนอแนะของอาจารย์

- ลวดลายผ้าสวยงามดี และเทคนิคที่ทำกับผ้าดี มีเรื่องราว
- ทดลองหาดอกไม้อื่นๆที่สามารถทำเทคนิคฮาปะ โซเมะ เพื่อต่อยอดต่อไป
- การวางลวดลายบนเสื้อยังไม่สวย ให้ศึกษาเรื่องการจัดวางลวดลายเพิ่ม

บรรณานุกรม

- อัจฉราพร ไสละสูต. 2526. ความรู้เรื่องผ้า. พิมพ์ครั้งที่7. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือกรุงเทพฯ.
- อัจฉราพร ไสละสูต. 2517. คู่มือการย้อมสี. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือกรุงเทพฯ.
- อัจฉราพร ไสละสูต. 2524. คู่มือการออกแบบลายผ้าและเทคนิคการพิมพ์. พิมพ์ครั้งที่2. กรุงเทพฯ : สหประชาพานิชย์.
- “กลุ่มยาลดไขมันในเส้นเลือด คำฝอย.” [Online]. เข้าถึงได้จาก
: http://www.rspg.or.th/plants_data/herbs/herbs_01_1.htm. 2012
- “ดาวกระจาย.” [Online]. เข้าถึงได้จาก :
<http://www.maipradabonline.com/weekly/dawgajay.htm>. 2012
- “ประวัติความเป็นมาของดาวเรือง.” [Online]. เข้าถึงได้จาก :
<http://www.marigoldasia.com/th/about.php>. 2012
- India Flint. 2008. **Eco Colour: Botanical dyes for beautiful textiles.** NSW :
MURDOCH BOOKS
- Marjo Moeyes. 1993. **Natural dyeing in Thailand.** Bangkok : White Lotus.
- “Beautiful Soul.” [Online]. Available :
<http://www.beautiful-soul.co.uk/about-beautiful-soul.html>. 2012
- Wendy Feldberg. “The Alchemist.” [Online]. Available
: <http://handeyemagazine.com/content/alchemy>. 2012
- Wendy Feldberg. “Dye Plants for Eco Printing.” [Online]. Available
: <http://wendyfe.wordpress.com/dye-plants-for-eco-printing>. 2012

ประวัติการศึกษา

ชื่อ นางสาว นันทพร ศรีพิทักษ์

วุฒิการศึกษา

ระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนหอวัง ปีที่สำเร็จการศึกษา 2550

ระดับอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ภาควิชาศิลปอุตสาหกรรม